

Vlaams
Parlement

stuk **21** (2014-2015) – Nr. 1
ingediend op 21 november 2014 (2014-2015)

Toelichtingen

bij de middelenbegroting
en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2015

Meerjarenraming

2015-2020

INHOUD

1. Inleiding	4
2. De middelenbegroting	6
2.1. Totale middelen	6
2.2. Samengevoegde en gedeelde belastingen.....	7
2.2.1. Parameters	7
2.2.2. Resultaten	11
2.2.3. Sensitiviteit	12
2.2.4. Toelichting	13
2.3. Specifieke dotaties vanwege de federale overheid.....	13
2.4. Gewestelijke belastingen.....	15
2.5. Toegewezen ontvangsten	16
2.6. Andere ontvangsten	16
2.7. Lotto-middelen	17
2.8. Te consolideren instellingen	17
3. De uitgavenbegroting	20
3.1. Constant beleid.....	20
3.1.1. Indexatie bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden ...	20
3.1.2. Andere kostendrijvers of budgettaire engagementen bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden: Toelichting per beleidsdomein	21
3.1.3. De globale evolutie van de beleids- en betaalkredieten bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden.....	30
3.1.4. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden	32
4. Het financieel beheer.....	35
5. Het vorderingensaldo	36
Bijlage I : Beknopte toelichting bij de herziening van de bijzondere financieringswet	38

Lijst met tabellen

Tabel 2-1:	Grote rubrieken van de ESR gecorrigeerde middelen (in duizend euro)	6
Tabel 2-2:	Volledig parameteroverzicht	9
Tabel 2-3:	Opcentiemen en Samengevoegde & Gedeelde belastingen (in duizend euro).....	11
Tabel 2-4:	Sensitiviteit (in duizend euro)	13
Tabel 2-5:	Specifieke dotaties vanwege de federale overheid (in duizend euro).....	14
Tabel 2-6:	Gewestelijke belastingen (in duizend euro)	15
Tabel 2-7:	Impact maatregelen financiële sector (in duizend euro).....	17
Tabel 2-8:	Te consolideren instellingen (in duizend euro)	18
Tabel 3-1 :	Indexparameters	20
Tabel 3-2:	Cumulatief effect indexatie kredieten ten opzichte van begrotingsopmaak 2015 (in duizend euro).....	21
Tabel 3-3:	Beleidskredieten per beleidsdomein bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden 2014-2019 (in duizend euro).....	33
Tabel 3-4:	Betaalkredieten per beleidsdomein bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden 2014-2019 (in duizend euro).....	34
Tabel 4-1:	Verwachte evolutie van de geconsolideerde schuld (in miljoen euro).....	35
Tabel 5-1:	Vorderingensaldo bij constant beleid en reeds voorziene saneringsmaatregelen 2016-2020 (in duizend euro).....	37

Lijst met Figuren

Figuur 2-1:	Evolutie fiscale autonomie ten opzichte van totale middelen....	7
Figuur 3-1:	Beleids- en betaalkredieten (in duizend euro)	31

1. INLEIDING

In deze meerjarenraming wordt de begrotingsopmaak 2015 in meerjarig perspectief geplaatst. Belangrijk om hierbij op te merken, is dat het om een raming gaat, die sterk afhankelijk is van de gehanteerde economische parameters. Er wordt uitgegaan van inkomsten en uitgaven bij constant beleid, met inbegrip van onder meer de effecten van de 6de staatshervorming, het verstrengde Europese begrotingstoezicht en de reeds voorziene saneringsmaatregelen in meerjarig perspectief. Deze raming heeft als doel een zo volledig mogelijk beeld te schetsen van de budgettaire situatie die zich de komende jaren zal voordoen.

Desalniettemin ben ik mij ook terdege bewust van de beperktheden van deze raming. De economische parameters blijven momenteel aan sterke schommelingen onderhevig. De 6de staatshervorming maakt de inkomsten en uitgaven van de Vlaamse overheid moeilijker voorspelbaar. De voorziene saneringsmaatregelen hebben afgeleide effecten, bijvoorbeeld het effect van de federale indexsprong op de Vlaams opcentiemen, die op dit moment nog niet volledig kwantificeerbaar zijn. Al deze elementen kunnen er voor zorgen dat de meerjarenraming bij de 1ste begrotingsaanpassing al deels achterhaald is en de Vlaamse begroting niet langer op het vooropgestelde lange termijn pad zit. Daarom zal ik ook naar aanleiding van de 1ste begrotingsaanpassing 2015 een meerjarenraming indienen in het parlement.

Aan inkomstzijde zijn de verschillende middelen berekend op basis van de laatst beschikbare parameters zoals beschikbaar gesteld vanuit de FOD Financiën en het Federaal Planbureau: Zo zijn de groei prognoses nog gebaseerd op de Economische Begroting van september 2014, terwijl de inflatievooruitzichten aangepast zijn aan de meest recente gegevens van het Federaal Planbureau, met name de consumptieprijsindex (CPI) van 4 november 2014. Dit geeft mee aanleiding tot verlaagde inkomstvooruitzichten uit de samengevoegde belastingen in 2016 en volgende. Voorlopig is er nog wel geen rekening gehouden met de recente neerwaartse bijstelling in groeicijfers, die door de Europese Commissie in haar herfstvooruitzichten van 2014 is gepresenteerd.

Wat de uitgavenzijde betreft, is rekening gehouden met zowel de uitgaven bij constant beleid als de nieuwe uitgaven naar aanleiding van de overgehevelde bevoegdheden in het kader van de 6de staatshervorming. Een overzicht van de verschillende kostendrijvers wordt per beleidsdomein besproken in hoofdstuk 3. Hierbij wordt ook al een voorafbeelding per beleidsdomein meegegeven van de effecten van de saneringsmaatregelen die nog aan uitgavenzijde voorzien worden. Ook zijn de contractuele verplichtingen die voortvloeien uit de diverse alternatief gefinancierde projecten budgettair vertaald.

Bij de evolutie van de uitgaven is evenwel nog geen rekening gehouden met de directe en indirecte effecten van federale maatregelen die momenteel nog in voorbereiding zijn, zoals de vooropgestelde indexsprong en de verhoging van de forfaitaire belastingaftrek voor beroepskosten.

Voor de berekening van het gecorrigeerd vorderingensaldo tenslotte, zijn de ESR-correcties naar aanleiding van het verstrengd Europees begrotingstoezicht in rekening genomen. Zo is er door het opschuiven van de bouwkalender in het project "Scholen van morgen" tevens een verlengd meerjarig effect te verwachten op het vorderingensaldo omwille van de bouwkost bij het moment van oplevering en daarnaast ook een aanrekening van de BTW bij ingebruikname van de infrastructuur.

Dit alles in rekening genomen, vertoont het gecorrigeerd vorderingensaldo voor de begrotingsjaren 2016 tot en met 2018 bij constant beleid en rekening houdende met de reeds voorziene saneringsmaatregelen een tekort, dat voor 2016 oploopt tot 367 miljoen euro. Volgens de huidige verwachtingen wordt in ^{de} opvolgende jaren bij ditzelfde constant beleid een overschot verwacht.

Deze prognoses tonen aan dat, gezien het onzeker economisch klimaat en het effect daarvan op de inkomsten, de begrotingsopmaak 2015 zeker geen eindpunt is. Investeringen in economische relance en maatschappelijke noden tijdens de komende jaren kunnen enkel op een gezonde budgettaire basis gerealiseerd worden, indien er een blijvende monitoring en bijstelling gedaan wordt van de verschillende begrotingscomponenten.

2. DE MIDDELENBEGROTING

2.1. Totale middelen

Tabel 2-1 geeft in grote rubrieken een overzicht van de ESR gecorrigeerde middelen voor de begrotingsjaren 2015 tot en met 2020. De ramingen voor de begrotingsjaren 2015 tot en met 2020 bevatten de budgettaire effecten van de herziene bijzondere financieringswet.

De raming van de opcentiemen is gebaseerd op de raming van de belasting staat die door de FOD Financiën midden september 2014 ter beschikking werd gesteld van de gewesten en gemeenschappen. Laatstbedoelde raming is impliciet gebaseerd op een veronderstelde elasticiteit van 1,55 ten opzichte van het reëel BBP. In de voorliggende meerjarenraming werd echter uitgegaan van een elasticiteit van 1,15 voor de begrotingsjaren 2016 tot en met 2020. De elasticiteitscoëfficiënt is bijgevolg een belangrijke verklarende factor voor de evolutie van de gewestelijke opcentiemen.

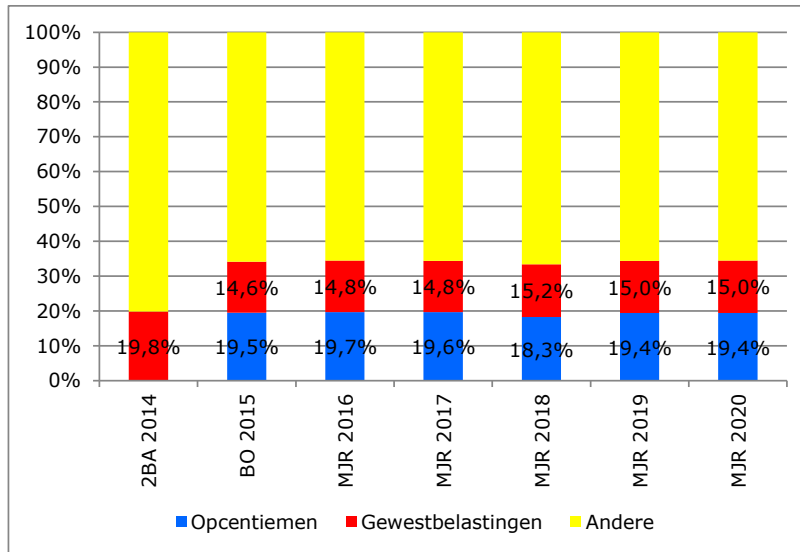
Tabel 2-1: Grote rubrieken van de ESR gecorrigeerde middelen (in duizend euro)

	BO 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
Opcentiemen	7.466.983	7.645.213	7.899.508	7.428.590	8.243.069	8.519.426
Samengevoegde belastingen	2.913.541	2.558.888	2.631.986	2.608.314	2.752.147	2.825.232
Gedeelde belastingen	20.105.699	20.738.179	21.374.645	22.061.628	22.744.067	23.454.774
Specifieke dotaties	81.968	83.877	85.254	86.733	88.232	89.759
Gewestelijke belastingen	5.588.856	5.762.283	5.951.650	6.160.600	6.371.904	6.588.873
Eigen niet-fiscale, toegewezen ontvangsten	150.398	148.143	148.591	149.173	149.916	150.767
Eigen niet-fiscale, niet toegewezen ontvangsten	430.831	334.552	514.966	474.884	477.005	479.200
Lotto gelden	33.754	33.754	33.754	33.754	33.754	33.754
Instellingen consolidatiekring	1.510.649	1.560.789	1.633.309	1.657.721	1.682.144	1.702.982
TOTAAL	38.282.679	38.865.678	40.273.663	40.661.397	42.542.238	43.844.768

De ramingen van de middelen voor de begrotingsjaren 2015 en volgende zijn conform de door het departement Financiën en Begroting gehanteerde modellen gebeurd. Voor het begrotingsjaar 2015 worden de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de begrotingsopmaak getoond (38,3 miljard euro). Voor de begrotingsjaren 2016 tot en met 2020 worden de cijfers in rekening gebracht zoals ze in meerjarig perspectief in constant beleid worden voorzien, en waarbij de impact van de 6de staatshervorming expliciet in acht wordt genomen. Zo worden o.m. de geraamde opbrengst van de Vlaamse opcentiemen in kaart gebracht. De ramingen van tabel 2-1 bevatten eveneens de bijdrage van de Vlaamse overheid in de sanering van 's lands overheidsfinanciën en in de vergrijzingskosten. De cijfers in tabel 2-3 aangaande de middelen uit de herziene bijzondere financieringswet betreffen niet-afgeronde bedragen. Ten opzichte van tabel 2-1 kunnen er afrondingsverschillen voorkomen.

De zesde staatshervorming heeft een stijging van de Vlaamse fiscale autonomie tot gevolg, die gevormd wordt door de opbrengsten uit de gewestelijke belastingen enerzijds en de gewestelijke opcentiemen anderzijds. Uit onderstaande figuur 2-1 blijkt dat deze autonomie in 2014 19,8% bedroeg en vanaf 2015 stijgt naar 34,1%.

Figuur 2-1: Evolutie fiscale autonomie ten opzichte van totale middelen

2.2. Samengevoegde en gedeelde belastingen

2.2.1. Parameters

De raming van de begrotingsopmaak 2015 is gebaseerd op de Economische Begroting van 11 september 2014. Voor de daaropvolgende begrotingsjaren werden de CPI en het BBP gebruikt zoals opgenomen in de Economische Vooruitzichten van juli 2014 van het Federaal Planbureau. De inflatievooruitzichten 2014 en 2015 werden hierbij echter bijgesteld om rekening te houden met de recentste update van het Federaal Planbureau (4 november 2014).

Met betrekking tot de economische groei wordt de aangepaste conventie van 20 januari 1995 toegepast. Op deze wijze wordt vermeden dat herzieningen voor het verleden van de parameter van de reële groei door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de overgedragen middelen beïnvloeden. De herzieningen na de maand maart van het jaar t+1 van de reële groei van het bruto nationaal inkomen (of vanaf begrotingsjaar 2006 van het bruto binnenlands product) voor het jaar t hebben geen impact meer op de berekening van de middelen voor de jaren na het jaar t.

Behalve de klassieke parameters van economische groei en inflatie, spelen ook de fiscale capaciteit (verdeelsleutel personenbelasting) van de gewesten en gemeenschappen en het aantal leerlingen en -18-jarigen van de gemeenschap een belangrijke rol bij de berekening van de middelen, toegewezen vanuit de bijzondere financieringswet. De federale toelage m.b.t. de Nationale Plantentuin wordt verdeeld op basis van de taalrol van het personeel. Met ingang van het begrotingsjaar 2015 worden door de inwerkingtreding van de herziene bijzondere financieringswet aan deze lijst twee nieuwe parameters toegevoegd: het aantal 0 tot en met 18 jarigen en het aantal 80-plussers.

Bovendien wordt de fiscale capaciteit vanaf het aanslagjaar 2015 ook geïnterpreteerd als de regionale opdeling van de opbrengst van de federaal gebleven personenbelasting. Voor het begrotingsjaar 2015 is echter nog de fiscale capaciteit met betrekking het aanslagjaar 2014 van toepassing.

De parameter belasting staat is van belang met het oog op de raming van de opcentiemen. Hierbij lopen aanslagjaar en begrotingsjaar gelijk. Ook de raming van de opcentiemen is gebaseerd op cijfers die door de FOD Financiën op 18 september ter beschikking werden gesteld. Deze cijfers werden nadien nog naar beneden bijgesteld om rekening te houden met de recent gewijzigde economische vooruitzichten (BBP en CPI), en met een elasticiteitscoëfficiënt vanaf 2016 gelijk aan 1,15. De cijfers van de FOD Financiën gaan uit van een veronderstelde elasticiteit - ten opzichte van het reëel BBP- van 1,55.

De bevolkingsgerelateerde parameters betreffen ramingen gealigneerd op de bevolkingsvooruitzichten 2013-2061 van de FOD Economie (Algemene Directie Statistiek).

Tabel 2-2 bevat een overzicht van alle gebruikte parameters.

Tabel 2-2: Volledig parameteroverzicht

Begrotingsjaar	BO 2015		MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
	2014 vermoedelijk	2015 initieel					
Parameters							
Inflatie (CPI)	0,60%	1,30%	1,40%	1,50%	1,60%	1,60%	1,60%
Economische groei (BBP)	1,10%	1,50%	1,70%	1,70%	1,60%	1,50%	1,50%
Sleutel Personenbelasting							
Aanslagjaar	2013 = 2012	2014 = 2012	2015 = 2013	2016 = 2013	2017 = 2013	2018 = 2013	2019 = 2013
Vlaams Gewest	23.622.156	23.622.156	24.961.794	24.961.794	24.961.794	24.961.794	24.961.794
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	10.515.981	10.515.981	10.969.404	10.969.404	10.969.404	10.969.404	10.969.404
Brussels H. Gewest	3.164.538	3.164.538	3.320.072	3.320.072	3.320.072	3.320.072	3.320.072
Duitstaligen	159.745	159.745	167.659	167.659	167.659	167.659	167.659
Fiscale capaciteit personenbelasting (FC)							
Vlaams Gewest	63,06%	63,06%	63,32%	63,32%	63,32%	63,32%	63,32%
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	28,07%	28,07%	27,83%	27,83%	27,83%	27,83%	27,83%
Brussels H. Gewest	8,45%	8,45%	8,42%	8,42%	8,42%	8,42%	8,42%
Duitstaligen	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%
Verdeelsleutel onderwijs (LLN)							
Toestand	raming	raming	raming	raming	raming	raming	raming
Vlaamse Gemeenschap	56,41%	56,43%	56,48%	56,51%	56,58%	56,67%	56,78%
Fransse Gemeenschap	43,59%	43,57%	43,52%	43,49%	43,42%	43,33%	43,22%
Inwoners							
Referentietijdstip : 1/1/AJ							
Teldatum	01/01/2013	01/01/2014	01/01/2015	01/01/2016	01/01/2017	01/01/2018	01/01/2019
Vlaanderen	6.381.859	6.412.909	6.441.948	6.472.855	6.501.434	6.528.328	6.554.226
Wallonië (excl. Duitst.)	3.486.970	3.502.811	3.516.722	3.533.898	3.550.345	3.566.433	3.582.413
Brussel	1.154.635	1.167.560	1.176.326	1.188.388	1.198.984	1.208.388	1.216.813
Duitstaligen	76.090	76.323	76.522	76.797	77.025	77.210	77.376
Min 18 jarigen (excl. Duitst.) (DENAT)							
Referentietijdstip							
Teldatum	30/06/2013	30/06/2014	30/06/2015	30/06/2016	30/06/2017	30/06/2018	30/06/2019
Nederlandstalig	1.245.738	1.251.713	1.254.925	1.261.611	1.269.102	1.276.846	1.285.387
Franstalig	742.245	745.183	744.042	747.099	749.945	752.206	754.241
Brussel	262.871	267.593	269.840	273.561	277.057	280.274	283.389
Denaturaliteitscoëfficiënt	105,5309%	106,1339%	106,1929%	106,7346%	107,2414%	107,6755%	108,0820%
Verdeelsleutel Plantentuin							
Toestand	01/01/2014	01/01/2014	01/01/2014	01/01/2014	01/01/2014	01/01/2014	01/01/2014
Vlaamse Gemeenschap	79,87013%	79,87013%	79,87013%	79,87013%	79,87013%	79,87013%	79,87013%
Fransse Gemeenschap	20,12987%	20,12987%	20,12987%	20,12987%	20,12987%	20,12987%	20,12987%

Begrotingsjaar	BO 2015		MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
	2014 vermoedelijk	2015 initieel					
Pendelaars naar BHG	63,16%	62,93%	62,77%	62,74%	62,85%	62,86%	62,86%
Vlaams Gewest	36,84%	37,07%	37,23%	37,26%	37,15%	37,14%	37,14%
Waal Gewest							
Inwoners							
Referentietijdstip : 1/1/BJ			01/01/2016	01/01/2017	01/01/2018	01/01/2019	01/01/2020
Teldatum			raming	raming	raming	raming	raming
Vlaanderen			6.472.855	6.501.434	6.528.328	6.554.226	6.579.564
Wallonië (excl. Duitst.)			3.533.898	3.550.345	3.566.433	3.582.413	3.598.512
Brussel			1.188.388	1.198.984	1.208.388	1.216.813	1.224.487
Duitstaligen			76.797	77.025	77.210	77.376	77.540
Belasting Staat (FOD FIN toestand 15 juli)							
Aanslagjaar			2016	2017	2018	2019	2020
Vlaams Gewest			30.301.519	31.668.965	33.168.636	34.674.435	35.836.930
Waal Gewest			13.763.928	14.429.202	15.129.636	15.821.526	16.351.959
Brussels H. Gewest			4.091.083	4.308.597	4.552.874	4.760.422	4.920.020
Belasting Staat (raming 18 september)							
Aanslagjaar			2016	2017	2018	2019	2020
Vlaams Gewest			29.650.197	30.636.419	31.664.909	32.723.021	33.820.093
Waal Gewest			13.468.077	13.958.747	14.443.722	14.931.119	15.431.700
Brussels H. Gewest			4.003.147	4.168.118	4.346.466	4.492.514	4.643.130
0 t.e.m. 18-jarigen							
Referentietijdstip			01/01/2016	01/01/2017	01/01/2018	01/01/2019	01/01/2020
Teldatum			raming	raming	raming	raming	raming
Vlaamse Gemeenschap			1.332.415	1.338.324	1.345.378	1.353.563	1.361.729
Frans Gemeenschap			792.114	795.111	798.006	801.000	803.048
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie			286.813	290.476	294.179	297.459	300.685
Duitstalige Gemeenschap			15.821	15.766	15.748	15.756	15.794
+80-jarigen							
Referentietijdstip			01/01/2016	01/01/2017	01/01/2018	01/01/2019	01/01/2020
Teldatum			raming	raming	raming	raming	raming
Vlaamse Gemeenschap			330.910	337.060	342.801	349.296	356.681
Frans Gemeenschap			163.030	162.700	162.589	162.676	163.558
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie			44.865	44.601	44.335	44.002	43.885
Duitstalige Gemeenschap			3.619	3.762	3.870	3.964	4.070

2.2.2. Resultaten

Tabel 2-3 toont de middelen die op basis van de hierboven beschreven parameters in de periode 2015 - 2020 mogen verwacht worden. Hierbij wordt rekening gehouden met de impact van de zesde staats hervorming. De cijfers in deze tabel zijn niet-afgeronde bedragen. Ten opzichte van tabel 2-1 kunnen er daardoor afrondingsverschillen voorkomen.

Tabel 2-3: Opcentiemen en Samengevoegde & Gedeelde belastingen (in duizend euro)

	BO 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
Gewest - PB zonder Lambermont	-	-	-	-	-	-
Gewest - PB NST	0	0	0	0	0	0
Gewest - bijkomende middelen oude BFW	440.692	457.362	469.883	483.237	497.288	510.079
Gewest - PB negatieve term	-	-	-	-	-	-
Gewest - Invulling fiscale autonomie	7.466.983	7.645.213	7.899.508	7.976.526	8.243.069	8.519.426
Gewest - herrekening opcentiemen (art 54, §1, lid 9) ¹				-547.937		
Gewest - PB extra middelen voor landbouw en zeevisserij	-	-	-	-	-	-
Gewest - PB extra middelen voor wetenschappelijk onderzoek	-	-	-	-	-	-
Gewest - PB extra middelen voor buitenlandse handel	-	-	-	-	-	-
Gewest - PB extra middelen voor lokale overheden	-	-	-	-	-	-
Gewest - PB extra middelen voor werk	1.649.455	1.155.534	1.183.833	1.213.359	1.242.943	1.273.248
Gewest - PB extra middelen voor fiscale uitgaven	1.153.146	1.189.246	1.218.371	1.063.364	1.229.946	1.259.934
Gewest - Overgangsmechanisme	-265.381	-212.497	-212.497	-123.992	-190.370	-190.370
Gewest - inhouding voor pendeldotatie BHG	-30.204	-30.757	-27.604	-27.653	-27.659	-27.659
Totaal Gewest : Opcentiemen en Samengevoegde belastingen	10.414.690	10.204.101	10.531.494	10.036.904	10.995.216	11.344.658
Gemeenschap - PB, incl Lambermont	5.103.177	4.974.179	5.088.977	5.209.153	5.329.586	5.453.182
Gemeenschap - BTW (art 40quinquies)	8.585.779	8.787.030	9.107.788	9.445.260	9.782.980	10.132.489
Gemeenschap - extra BTW Lambermont (naar PB en BTW)	0	0	0	0	0	0
Gemeenschap - gezinsbijslag	3.627.729	3.678.385	3.761.355	3.852.538	3.948.347	4.046.461
Gemeenschap - ouderenzorg	2.175.011	2.261.111	2.355.893	2.452.248	2.556.046	2.670.195
Gemeenschap - gezondheidszorg	472.034	485.070	497.519	510.480	523.460	536.783
Gemeenschap - ziekenhuisinfrastructuur	-	349.845	358.833	368.189	377.558	387.173
Gemeenschap - justitiehuisen	51.738	53.354	55.075	56.852	58.628	60.459
Gemeenschap - interuniversitaire attractiepolen	-	-	-	17.704	18.258	18.828
Gemeenschap - Overgangsmechanisme	149.773	149.205	149.205	149.205	149.205	149.205
Totaal Gemeenschap : Gedeelde belastingen	20.165.240	20.738.179	21.374.645	22.061.628	22.744.067	23.454.774
Vermoedelijke afrekening jaar N-1 (éénmalig)	-93.708					
Algemeen totaal Gewest en Gemeenschap	30.486.222	30.942.281	31.906.139	32.098.532	33.739.283	34.799.432

¹ Als gevolg van bemerkingen van het Rekenhof (p.22) naar aanleiding van het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2015 kan overwogen worden om te werken met een provisie gespreid over de jaren 2017 en 2018. Dit vlakt ook de schommelingen in het vorderingensaldo over de jaren uit.

Zoals in paragraaf 2.2.1. gesteld, is de raming van de gewestelijke opcentiemen gebaseerd op de inschatting van de belasting staat. De gereduceerde belasting staat wordt bekomen door de belasting staat te verminderen met de autonomiefactor (25,990%). Het bedrag van de opcentiemen wordt vervolgens bekomen door op de gereduceerde belasting staat het tarief van de opcentiemen toe te passen. Voor de aanslagjaren 2015, 2016 en 2017 wordt er uitgegaan van 35,117% opcentiemen.

De voorliggende meerjarenraming houdt eveneens rekening met een herziening van de autonomiefactor en het hiermee gerelateerde opcentiementarief. Vanaf aanslagjaar 2018 worden de autonomiefactor en het opcentiementarief op respectievelijk 25,379% en 34,011% geraamd. De herrekening of bijstelling van de opbrengst aan opcentiemen voor de aanslagjaren 2015, 2016 en 2017 die hiervan het gevolg is, en die bedoeld wordt in artikel 54, §1, leden 7 tot 9 van de herziene bijzondere financieringswet, is eveneens in de voorliggende meerjarenraming opgenomen. De bedoelde bijstelling is negatief en bedraagt 547,9 miljoen euro. Ze wordt verondersteld zich volledig in het begrotingsjaar 2018 te manifesteren.

De voorliggende meerjarenraming houdt bovendien ook rekening met de bijstelling van het referentiebedrag voor de bevoegdheid 'fiscale uitgaven'. De bedoelde bijstelling wordt aangekondigd in artikel 35decies van de herziene bijzondere financieringswet en is gebaseerd op een verslag dat het Rekenhof uiterlijk 31 december 2016 zal opstellen met betrekking tot de fiscale uitgaven voor het aanslagjaar 2015 (artikel 81ter). In de voorliggende meerjarenraming wordt de heraming van de fiscale uitgaven, zoals door de FOD Financiën einde juni 2014 meegedeeld, als basis genomen voor de raming van de bedoelde bijstelling.

De fiscale uitgaven die naar aanleiding van de 6de staatshervorming geregionaliseerd worden, zijn in de voorliggende meerjarenraming niet als een minderontvangst verwerkt, maar als een uitgave. Ze komen aan bod in hoofdstuk 3: De uitgavenbegroting.

Tot slot zijn in de voorliggende meerjarenraming de mogelijke budgettaire gevolgen buiten beschouwing gelaten van het responsabiliseringsmechanisme inzake klimaat. De kosten voor de gezinsbijslag (artikel 68quinquies) zijn langs de uitgavenzijde van deze meerjarenraming verwerkt. De kosten voor de jeugdinstelling Tongeren (artikel 81quinquies, §2) zijn als een minderontvangst verwerkt.

2.2.3. *Sensitiviteit*

Gezien de volatiliteit van de in de tabel 2-2 vermelde parameters wordt in tabel 2-4 een overzicht geboden van de sensitiviteit van deze parameters op de middelen uit de herziene bijzondere financieringswet voor het begrotingsjaar 2015. In deze paragraaf wordt nagegaan in welke mate de opcentiemen, samengevoegde en gedeelde belastingen, en de specifieke dotaties (zie paragraaf 2.3.) reageren op een wijziging van de relevante parameters in het begrotingsjaar 2015.

Tabel 2-4 geeft een schematisch overzicht van het verrichte onderzoek. Elke onderzochte wijziging had een grootte van 0,1 procentpunt (10 basispunten) of 0,1 eenheden voor de elasticiteit. De grootte van de impact wordt mede bepaald door de werking van het overgangsmechanisme (OM).

Tabel 2-4: Sensitiviteit (in duizend euro)

Parameter	Middelen 2015
BBP 2015	29.120
CPI 2015	29.147
BELASTING STAAT (AJ 2015)	235 (= 11.846 - 11.611 OM)
ELASTICITEIT (AJ 2015)	10.946
FEDERAAL GEBLEVEN PB (AJ 2015)	0 (in 2016 : 11.175)
LLN 2015	13.256
DENAT 2015	8.593
TAALROL 2015	8
PENDEL 2015	-48
0-18 JARIGEN	0 (= 6.561 - 6.561 OM)
80+ JARIGEN	0 (= 3.574 - 3.574 OM)

2.2.4. Toelichting

Omdat in de voorliggende meerjarenraming uitsluitend de herziene bijzondere financieringswet wordt toegepast (op de afrekening 2014 bij de BO 2015 na !), bevat deze meerjarenraming eveneens een beknopte technische toelichting bij de herziening van de bijzondere financieringswet. Bedoelde toelichting is opgenomen in Bijlage I.

2.3. Specifieke dotaties vanwege de federale overheid

Tabel 2-5 toont de geraamde middelen met betrekking tot de specifieke dotaties.

Tabel 2-5: Specifieke dotaties vanwege de federale overheid (in duizend euro)

	BO 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
Tewerkstellingsprogramma's	-	-	-	-	-	-
Buitenlandse studenten	37.271	37.494	38.057	38.666	39.284	39.913
Buitenlandse studenten (afrekening)	-73					
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	-	0	0	0	0	0
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (afrekening)	-1.161					
Overname verkeersbelastingen	14.961	15.051	15.277	15.521	15.769	16.022
Overname verkeersbelastingen (afrekening)	-29					
Dotatie Nationale Plantentuin	6.712	6.867	7.089	7.317	7.546	7.782
Dotatie Nationale Plantentuin (afrekening)	-32					
Overname registratie- en successierechten	24.319	24.465	24.832	25.229	25.633	26.043
Overname registratie- en successierechten (afrekening)						
Algemeen totaal dotaties vanwege federale overheid	81.968	83.877	85.254	86.733	88.232	89.759

De dotatie voor de wedertewerkstelling van werklozen, bedoeld in artikel 35 van de oude bijzondere financieringswet, wordt vanaf begrotingsjaar 2015 ten belope van 90% opgenomen in de globale tewerkstellingsdotatie. De resterende 10% wordt toegevoegd aan het overgangsmechanisme. Om die reden is deze dotatie vanaf begrotingsjaar 2015 niet meer opgenomen in tabel 2-5.

Volgens artikel 62 van de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een dotatie toegekend ter financiering van het universitair onderwijs aan buitenlandse studenten. De basisbedragen die in dit artikel zijn voorzien, worden jaarlijks aan de inflatie aangepast.

Volgens het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld omgevormd van een gemeenschapsbelasting naar een gewestbelasting. De gemeenschappen kregen daarbij wel een dotatie ter compensatie voor het wegvallen van het kijk- en luistergeld. De berekening van de dotatie was gebaseerd op de gemiddelde netto-ontvangsten van het kijk- en luistergeld van de gemeenschappen in 1999, 2000 en 2001. Deze netto-ontvangsten werden wel uitgedrukt in prijzen van 2002. Vanaf 2003 werd het basisbedrag 2002 van de dotatie aangepast aan de inflatie. Vanaf de inwerkingtreding van de herziene bijzondere financieringswet zal de totale dotatie voor beide gemeenschappen in de BTW-dotatie geïntegreerd worden en bijgevolg de evolutie en verdeling van de BTW-dotatie volgen.

Naar aanleiding van de overname vanaf 2011 van de dienst van de verkeersgerelateerde gewestbelastingen (verkeersbelasting, belasting op de inverkeersstelling en eurovignet) ontvangt het Vlaams Gewest van de federale overheid jaarlijks een extra dotatie om de kosten van het overgenomen federaal personeel te compenseren. De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde kostprijs van de dienst van de betrokken gewestbelastingen voor de jaren 1999, 2000 en 2001, uitgedrukt in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt dit bedrag (per gewestbelasting) aangepast aan de evolutie van de consumptieprijsindex. De basisbedragen staan vermeld in de wet van 8 maart 2009 tot vaststelling van de totale kostprijs van de dienst van de gewestelijke belastingen, in uitvoering van artikel 68ter van de bijzondere financieringswet (BS 20 maart 2009). Een

gelijkaardige dotatie wordt vanaf 2015 aan het Vlaams Gewest toegekend voor de overname van de dienst van de registratie- en successierechten.

Tot slot wordt volgens artikel 62ter van de bijzondere financieringswet aan de gemeenschappen een dotatie toegekend vanaf het begrotingsjaar waarin de Nationale Plantentuin van België wordt overgedragen. Het in artikel 62ter vermelde basisbedrag wordt jaarlijks aan de inflatie en aan de economische groei aangepast. De verdeling van het aangepaste bedrag over beide gemeenschappen gebeurt volgens een sleutel die in overeenstemming is met de taalrol van het effectief personeelsbestand van de Nationale Plantentuin op de dag van de overdracht. Deze overdracht vond plaats op 1 januari 2014. De in de meerjarenraming gehanteerde verdeelsleutel weerspiegelt bijgevolg de taalrol op 1 januari 2014.

2.4. Gewestelijke belastingen

De ramingen van de gewestelijke belastingen voor de begrotingsjaren 2016 en volgende zijn enerzijds gebaseerd op de ramingen voor het begrotingsjaar 2015 en anderzijds op de economische vooruitzichten die door het Federaal Planbureau in juli 2014 werden gepubliceerd.

Tabel 2-6 toont een overzicht van de begrotingsposten en de verschillende bedragen. De getoonde bedragen zijn ESR gecorrigeerde ontvangsten. De ramingen van de gewestbelastingen zijn gebeurd vanuit een constant beleid hypothese.

Tabel 2-6: Gewestelijke belastingen (in duizend euro)

	BO 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
Onroerende voorheffing	106.676	122.730	139.794	143.591	147.635	151.826
Belasting op de spelen en weddenschappen	36.169	37.095	38.045	39.020	40.019	41.044
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	28.406	28.589	28.773	28.958	29.145	29.332
Openingsbelasting	0	0	0	0	0	0
Registratierechten	2.044.734	2.108.607	2.176.620	2.246.830	2.317.021	2.389.404
Hypotheekrechten	151.115	155.835	160.704	165.724	170.901	173.636
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (inning IVA VLABEL)	999.501	1.016.513	1.037.154	1.060.748	1.085.673	1.111.470
Belasting op de inverkeersstelling (inning IVA VLABEL)	200.544	201.622	203.091	204.907	206.836	208.819
Eurovignet (inning FOD Financiën)	29.039	30.116	31.232	32.390	33.590	34.835
Eurovignet (inning IVA VLABEL)	53.173	53.822	54.479	55.143	55.816	56.497
Schenkingsrechten	343.594	360.350	378.297	396.747	415.279	434.676
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	1.595.905	1.647.004	1.703.461	1.786.542	1.869.989	1.957.334
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.588.856	5.762.283	5.951.650	6.160.600	6.371.904	6.588.873

De raming van de onroerende voorheffing gaat o.m. uit van een jaarlijks hoeveelheidseffect van 2%. Naast de jaarlijkse indexering wordt ook een correctie voor onwaarden en wanbetalers toegepast. In voorliggende meerjarenraming worden de verdere efficiëntiewinsten die bij de provincies zullen worden doorgevoerd aan ontvangstenzijde verrekend.

De raming van de registratierechten, hypotheekrechten en schenkingsrechten houdt rekening met de inflatie en de economische groei over de periode 2015-2020.

Met betrekking tot de belasting op de inverkeersstelling wordt er verondersteld dat het technologie-effect en het vergroeningseffect elkaar compenseren. De toename van de geraamde ontvangst wordt bijgevolg verklaard door de evolutie van de inflatie, aangevuld met een correctie voor onwaarden en wanbetalers.

De raming van de verkeersbelasting gaat uit van een jaarlijks hoeveelheidseffect van 0,85%. Naast de jaarlijkse indexering wordt ook een correctie voor onwaarden en wanbetalers toegepast.

Voor de raming van het eurovignet wordt de beperkte stijging in 2013 (1,22%) doorgetrokken naar de toekomst. Op het deel dat door de federale overheid geïnd wordt, wordt een historisch jaarlijks groeipercentage toegepast (3,71%). In afwachting van de effectieve implementatie van het systeem van kilometerheffing m.b.t. vrachtwagens, wordt ervan uitgegaan dat er zich ook na 2015 nog opbrengsten inzake eurovignet zullen manifesteren.

Aangaande de successierechten en het recht van overgang bij overlijden wordt er van uitgegaan dat de effecten van de fiscale regularisatie en de inspanningen van de federale overheid inzake de strijd tegen de fraudemechanismen ook in 2015 en 2016 nog gevolgen zullen hebben. Nadien wordt verwacht dat het effect zal uitdoven. Vanaf 2017 wordt er bijgevolg geen opbrengst meer verwacht van de fiscale regularisatie. Het tweede gedeelte bestaat uit de raming van de courante nalatenschappen. Laatstbedoelde raming voor de periode 2016-2020 is gebaseerd op de cijfers voor 2015 en houdt rekening met de inflatie en de economische groei over de periode 2016-2020. De raming veronderstelt bovendien dat zich in de periode 2016-2020 eenzelfde volume aan grote nalatenschappen zal voordoen als in 2015. De betaaltermijn voor de courante nalatenschappen bedraagt twee maanden waardoor de ESR correctie eveneens twee maanden bedraagt

2.5. Toegewezen ontvangsten

Aan een begrotingsfonds toegewezen of geaffecteerde ontvangsten - die niet als opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen kunnen bestempeld worden - zijn ontvangsten die voorbehouden worden voor het dekken van bepaalde, duidelijk omschreven uitgaven. De raming van de toegewezen ontvangsten schommelt rond de 149 miljoen euro.

De belangrijkste toegewezen ontvangsten in de middelenbegroting zijn:

- de inschrijvingsgelden van het deeltijds kunstonderwijs;
- de terugbetaling van salarissen en salaristoelagen in de onderwijssector;
- de inkomsten in het kader van het medisch-sociaal beleid;
- de inkomsten van het Vernieuwingsfonds.

2.6. Andere ontvangsten

De andere ontvangsten zijn niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten die niet kunnen bestempeld worden als enerzijds opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen, of anderzijds dotaties van instellingen die tot de consolidatiekring behoren. Tot deze categorie behoren onder meer de dividenden van de openbare investeringsmaatschappijen en de dividenden van financiële instellingen die door de Vlaamse Regering in 2009 gesteund werden.

De variatie in deze categorie andere ontvangsten wordt hoofdzakelijk verklaard door de verwachte evolutie van de netto-opbrengst van de kilometerheffing (73 miljoen euro in 2016 en 181 miljoen euro vanaf 2017), de ontvangsten die naar aanleiding van de zesde staatshervorming in het kader van de verkeersveiligheid geregionaliseerd werden (BIVV, retributies, verkeersboeten) (ontvangsten verkeersveiligheid evolueren van 135 miljoen euro naar 180 miljoen euro in 2018 omwille van vertraagd opstarten ontvangsten bij juridische geschillen), en de dividenden van de financiële instellingen. Laatstbedoelde impact is in tabel 2-7 weergegeven.

Tabel 2-7: Impact maatregelen financiële sector (in duizend euro)

	BO 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
Dividenden financiële instellingen	170.000	0	56.440	0	0	0
Terugbetaling financiële instellingen (ESR 8)	501.000	1.002.000	996.000	0	0	0
Totaal	671.000	1.002.000	1.052.440	0	0	0

De terugbetalingen door de financiële instellingen bedoeld in tabel 2-7 worden verondersteld plaats te vinden in het begin van het begrotingsjaar. De terugbetaling omvat een gedeeltelijke terugbetaling (principal repayment) en een boetepremie (penalty payment). De 8,5% couponrente (dividend) wordt berekend op het gemiddelde bedrag aan uitstaande schuld gedurende het vorige begrotingsjaar.

Midden februari 2014 werd door KBC aangekondigd dat er over de boekjaren 2013 en 2015 geen couponrente zal betaald worden. De meerjarenraming 2016 houdt bijgevolg rekening met het ontbreken van een couponrente. Eind 2017 zal de financiële steun uit 2009 volledig terugbetaald zijn.

2.7. Lotto-middelen

Volgens artikel 62bis van de bijzondere financieringswet krijgt elke gemeenschap een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen. De federale ministerraad dient hiertoe de uitkeerbare winst te bepalen. De raming van de Lotto-middelen wordt in de voorliggende middelenbegroting constant gehouden op 33,8 miljoen euro. Die raming is gebaseerd op het voorlopig winstverdelingsplan voor het dienstjaar 2014.

2.8. Te consolideren instellingen

Tabel 2-8 geeft een overzicht van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse instellingen die tot de consolidatieperimeter behoren. Instellingen met aanzienlijke bedragen aan eigen ontvangsten worden hier apart vermeld.

Tabel 2-8: Te consolideren instellingen (in duizend euro)

	BO 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
MINA	115.658	114.332	113.395	112.459	111.485	110.447
VIF	51.734	52.458	53.245	54.097	54.963	55.842
Loodswezen	76.572	77.644	78.809	80.070	81.351	82.652
Andere instellingen met DAB-vorm	25.248	25.603	25.937	26.299	26.666	27.540
VMM	2.888	2.888	2.888	2.888	2.888	2.888
VDAB	101.260	101.260	101.260	101.260	101.260	101.260
NV Waterwegen en Zeekanaal	24.161	24.499	24.867	25.265	25.669	26.080
VRT	199.371	202.162	205.194	208.477	211.813	215.202
Kind & Gezin	167.707	170.055	172.606	175.367	178.173	181.024
VAPH	20.062	20.343	20.648	20.978	21.314	21.655
VVM - De Lijn	198.300	211.076	221.242	231.782	242.491	246.371
VEB	46.220	73.971	121.602	119.533	117.050	117.050
Andere instellingen met andere dan DAB-vorm	481.468	483.172	489.354	496.047	502.848	509.761
Totaal	1.510.649	1.559.463	1.631.047	1.654.523	1.677.970	1.697.771

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* evolueren van 115,7 miljoen euro in 2015 naar 110,4 miljoen euro in 2020. De ontvangsten zijn in hoofdzaak afkomstig van de milieuheffingen. De milieuheffingen worden geïnd door de Vlaamse openbare milieu-instellingen. Meer bepaald int OVAM de afvalstoffenheffing, VMM de waterheffingen en VLM de administratieve geldboetes in het kader van MAP III.

Over de periode 2015-2020 wordt ervan uitgegaan dat de ontvangsten uit afvalstoffenheffingen met 2,8 miljoen euro zullen afnemen. Dit is te wijten aan de sturende werking van de heffing en inzonderheid het verbieden of ontraden van storten en het recupereren van energie uit afvalstoffenstromen.

De ontvangsten uit de waterheffingen zullen vanaf 2015 geleidelijk blijven afnemen, namelijk van 45,1 miljoen euro in 2015 naar 43,7 miljoen euro in 2020, rekening houdend met een indexatie van 1,5%, een vuilvrachtdaling van 2,5% voor de gezinnen (kleinverbruikers) en een vuilvrachtdaling van 2% voor bedrijven (grootverbruikers).

Gelet op het feit dat de ontvangsten uit de mestheffing moeilijk nauwkeurig zijn in te schatten, worden de geraamde ontvangsten voor deze heffing gedurende de periode 2015-2020 constant gehouden op het niveau van 2015, namelijk 1,9 miljoen euro.

Ook het dividend van 9,6 miljoen euro dat de Vlaamse Milieuholding in 2015 uitkeert, wordt gedurende de hele periode van de meerjarenraming constant gehouden.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Loodswezen*, de *NV Waterwegen en Zeekanaal* en het *VIF* worden geïndexeerd volgens de in de meerjarenraming gehanteerde inflatieparameters. Met betrekking tot het *VIF* wordt in meerjarig perspectief geen rekening gehouden met éénmalige opbrengsten uit verkopen van terreinen.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VDAB* worden in meerjarig perspectief constant gehouden.

Ingevolge het wegvallen van de opbrengsten uit de verkoop van activa aan Aquafin NV vallen de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VMM* in 2015 terug naar 2,9 miljoen euro. Dit bedrag wordt constant gehouden gedurende de periode van de voorliggende meerjarenraming.

Ook met betrekking tot de *VRT* worden de ESR gecorrigeerde ontvangsten verondersteld te evolueren volgens de gehanteerde inflatieparameters. Over de periode 2015-2020 bevat de begroting geen eenmalige of uitzonderlijke ontvangsten.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van *Kind en Gezin* stijgen ten gevolge van de inflatie van 167,7 miljoen euro in 2015 tot 181,0 miljoen euro in 2020. Ook de ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VAPH* worden verondersteld gelijk te lopen met de inflatie.

De eigen ontvangsten van *VVM – De Lijn* worden in meerjarig perspectief verondersteld gelijke tred te houden met de indexatieparameters. In deze raming werd eveneens rekening gehouden met de verwachte positieve budgettaire gevolgen van het tarievenonderzoek.

De raming van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VEB* is gebaseerd op het businessplan.

3. DE UITGAVENBEGROTING

3.1. Constant beleid

Voor wat de berekening van de kost van het constant beleid inzake de huidige bevoegdheden in de periode 2016-2020 betreft, worden de uitgangshypothese in de huidige en vorige legislatuur gehanteerde kostendrijvers en budgettaire engagementen bij ongewijzigd beleid onverkort doorgetrokken.

De exacte repercussie van de aannames op de in deze meerjarenraming gehanteerde indexatieparameters resp. externe kostendrijvers en budgettaire engagementen is terug te vinden onder punt 3.1.1 - Indexatie bij constant beleid, resp. onder punt 3.1.2. - Andere kostendrijvers of budgettaire engagementen bij constant beleid: Toelichting per beleidsdomein.

De bij de begroting 2015 doorgevoerde besparingen worden recurrent doorgetrokken. Eenmalige investeringskredieten resp. - inkomsten worden logischerwijs niet doorgetrokken. Tevens wordt ook al een voorafbeelding per beleidsdomein meegegeven van de effecten van de besparingsmaatregelen die nog aan uitgavenszijde voorzien worden.

Wat betreft de meeruitgaven aan beschikbaarheidsvergoedingen voor alternatief gefinancierde projecten, worden ter indicatieve titel bijkomende kredieten t.o.v. de begrotingsopmaak 2015 voorzien, voor zover over de voortgang van de projecten reeds voldoende zekerheid bestaat en de historisch voorziene kredieten voor beschikbaarheidsvergoedingen niet zullen volstaan. Hiermee gaat een budgettaire meeruitgave gepaard vanaf 2017.

Voor meer detail inzake de verwachte evolutie van beschikbaarheidsvergoedingen in meerjarig perspectief, wordt verwezen naar de specifieke rapportage inzake alternatieve financiering zoals jaarlijks neergelegd bij het Vlaams Parlement.

3.1.1. Indexatie bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden

Tabel 3-1 3-1 toont de diverse indexparameters die in voorliggende meerjarenraming worden gehanteerd. Voor de periode 2015-2019 worden de inflatieverwachtingen overgenomen die ook bij de ontvangstenraming worden gehanteerd.

Tabel 3-1 : Indexparameters

	BO 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
Verwachte evolutie gezondheidsindex	1,30%*	1,40%	1,50%	1,60%	1,60%	1,60%
Overschrijding spilindex	feb/15**	-	jan/17	mrt/18	apr/19	-
Maand aanpassing loon	apr/15	-	mrt/17	mei/18	jun/19	-
Index Loon buiten provisie		1,40%	1,50%	1,60%	1,60%	1,60%
Index Werking		1,40%	1,50%	1,60%	1,60%	1,60%
* Prognose Planbureau 4 november 2014 = 0,80%						
** Prognose Planbureau 4 november 2014 = mei/15						

In Tabel 3-2 wordt de cumulatieve toename van de beleidskredieten t.o.v. begrotingsopmaak 2015 als gevolg van indexatie weergegeven. Het budgettaire effect van de verwachte overschrijding van de spilindex in mei 2015 wordt vanaf begrotingsjaar 2016 toegewezen aan de respectievelijke beleidsdomeinen. De kost van de overschrijdingen van de spilindex in de jaren 2017, 2018 en 2019 wordt eveneens voorzien op de resp. begrotingsartikelen.

Globaal genomen stijgen de beleidskredieten in 2020 met 1,9 miljard euro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2015 omwille van inflatie.

Tabel 3-2: Cumulatief effect indexatie kredieten t.o.v. begrotingsopmaak 2015 (in duizend euro)

Index Beleidskredieten	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
Hogere Entiteiten	709	1.251	1.850	2.509	2.801
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	1.578	2.996	4.538	6.175	7.336
Bestuurszaken	5.047	9.680	14.732	20.039	24.055
Financiën en Begroting	1.668	3.036	4.539	6.163	7.079
Internationaal Vlaanderen	2.093	4.004	6.089	8.284	9.912
Economie, Wetenschappen en Innovatie	16.113	33.127	51.593	70.783	89.518
Onderwijs en Vorming	191.971	361.653	547.250	750.671	867.672
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	126.141	227.454	340.070	464.072	525.926
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	13.691	25.669	38.779	52.739	62.006
Werk en Sociale Economie	51.956	104.142	161.218	220.647	272.889
Landbouw en Visserij	2.623	5.086	7.773	10.592	12.811
Leefmilieu, Natuur en Energie	8.684	17.135	26.334	35.892	43.975
Mobiliteit en Openbare Werken	38.155	76.303	114.783	156.501	190.835
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	2.480	4.685	7.092	9.637	11.422
Subtotaal	462.912	876.219	1.326.639	1.814.706	2.128.237
provisie 2015	-201.409	-201.409	-201.409	-201.409	-201.409
Totaal	261.503	674.810	1.125.230	1.613.297	1.926.828

3.1.2. *Andere kostendrijvers of budgettaire engagements bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden: Toelichting per beleidsdomein*

Hierna volgt een toelichting per beleidsdomein van de belangrijkste evoluties bij constant beleid excl. indexatie. De analyse vertrekt van de beleidskredieten. In de mate dat er ook een raming opgenomen wordt van de betaalkredieten wordt dat expliciet vermeld. De vergelijking met het begrotingsjaar 2015 gebeurt op basis van de begrotingsopmaak 2015 zoals ingediend in het parlement.

3.1.2.1. *Bestuurszaken*

In uitvoering van het decreetaal voorziene groeipad van 3,5% voor het gemeente - en het stedenfonds nemen de kredieten tegen het begrotingsjaar 2020 cumulatief toe met respectievelijk 436 miljoen euro en 29 miljoen euro t.o.v. het begrotingsjaar 2015.

Voor de lokale en provinciale verkiezingen van 2018 wordt in 2017 eenmalig 9,4 miljoen euro voorzien terwijl er voor de verkiezingen voor het Vlaams, Federaal en Europees Parlement in 2019 1,4 miljoen euro ingeschreven wordt, eveneens eenmalig.

Zoals afgesproken bij de zesde staatshervorming blijft de federale overheid verantwoordelijk voor de afhandeling van het opgebouwde encours inzake grootstedenbeleid van voor de overheveling van de bevoegdheid. Om deze reden ontvangt Vlaanderen pas in 2020 het volledige betaalkrediet ten belope van 16,7 miljoen euro.

De generieke besparingen zoals afgesproken bij het regeerakkoord hebben tot gevolg dat de kredieten tegen 2020 met 8 miljoen euro verminderen.

3.1.2.2. *Financiën en Begroting*

De budgettaire effecten van de voorziene overschrijdingen van de spilindex in de periode 2016-2020, alsook het op kruissnelheid brengen van het effect van de overschrijding van de spilindex in mei 2015 worden vanaf 2016 voorzien op de functionele begrotingsartikelen.

De indexprovisie wordt dus vanaf 2016 op 0 gezet wat voor dit beleidsdomein een daling betekent van 201,4 miljoen euro ten opzichte van 2015 maar voor de globale Vlaamse begroting neutraal is.

Voor de verwachte meerkosten voor de bijdrage aan de pool der parastatalen (verwachte groei van de bijdragevoet met 2%-punt per jaar vanaf 2016) wordt tegen 2020 een meerkost verwacht van 31,2 miljoen euro.

In afwachting van een beslissing van de Vlaamse regering bij begrotingsaanpassing 2015 met betrekking tot de verdere implementatie en verdeling van de besparing op personeel, wordt voorlopig het bedrag van 11,2 miljoen euro doorgetrokken.

Voor het ondervangen van de budgettaire effecten van de vergrijzing van het ambtenarenkorps, de zgn. weddedrift, wordt er in een jaarlijks cumulatieve kredietverhoging van 6,3 miljoen euro voorzien. Over het geheel van de beschouwde periode gaat het om een toename van 32,6 miljoen euro.

De effecten van de nieuw voorziene federale maatregelen inzake verhoging van de pensioenleeftijd worden in voorliggende meerjarenraming nog niet in rekening gebracht.

Op 29 juni 2014 werden door de FOD Financiën nieuwe ramingen meegedeeld inzake fiscale uitgaven voor wat betreft woonbonus en bouwsparen, energiebesparende investeringen, beveiliging, monumenten, sociale verhuur en dienstencheques waarvoor Vlaanderen bevoegd wordt in het kader van de 6de Staatshervorming. De raming betreft een extrapolatie op basis van realisatiecijfers voor aanslagjaar 2012 en monitoringcijfers voor aanslagjaar 2013. Deze raming gaat uit van een toename van de fiscale uitgaven met 761 miljoen euro, van 1.934 miljoen euro in 2015 naar 2.695 miljoen euro in 2020. In voorliggende raming werd evenwel al rekening gehouden met de politieke afspraken omtrent het schrappen van de fiscale aftrek veiligheidsinvesteringen brand en diefstal en eveneens het budgettaire effect ingevolge de bijstelling van het systeem van de woonbonus.

De compensaties aan gemeenten en provincies voor de gedeerde inkomsten ingevolge de volledige vrijstelling van de onroerende voorheffing (O.V.) voor het kadastraal inkomen (K.I.) ingevolge de vermindering van de O.V. voor energiezuinige woningen en gebouwen nemen jaarlijks toe met 1 miljoen euro, om vanaf 2018 recurrent 10 miljoen euro te bedragen, wat 3 miljoen meer is dan wat ingeschreven is in de begroting 2015.

De geraamde rentekredieten nemen sterk af van 109,9 miljoen euro in 2015 tot 25,9 miljoen euro in 2020. De rente die aangerekend wordt voor de lopende EMTN-leningen daalt van 78,8 miljoen euro in 2015 tot 3,0 miljoen euro in 2020 wanneer de laatste EMTN-lening op eindvervaldag komt. Mede door de verwachte terugbetalingen van KBC

wordt geen rekening gehouden met nieuwe EMTN-uitgiftes de komende jaren. De rente op de andere LT-leningen daalt van 8,2 miljoen euro in 2015 tot 3,1 miljoen euro in 2020 doordat de 2 private leningen van BAM en Finindus op eindvervaldag komen in 2015 en het merendeel van de overgenomen leningen van de Gemeentelijke Holding de komende jaren op eindvervaldag komen. De toerekenbare rente voor Diestsepoort kent een licht dalende trend van 1,8 mio euro in 2015 tot 1,6 miljoen euro in 2020. Voor de volgende jaren wordt verwacht dat de KT-behoefte via de kredietlijn opgevangen zal worden. Afhankelijk van de rentestand zal gekeken worden of er nieuwe BCP-uitgiftes zullen gebeuren. De geraamde KT-behoefte voor de volgende jaren evolueert van 2,5 miljoen euro in 2016 tot 18,2 miljoen euro in 2020.

3.1.2.3. *Internationaal Vlaanderen*

De toename ingevolge het toepassen van de inflatieparameters wordt grotendeels gecompenseerd door de generieke besparingsmaatregelen die in 2015 nog niet op kruissnelheid gekomen zijn.

3.1.2.4. *Economie, Wetenschap en Innovatie*

Voor de implementatie van het decreet integratie binnen het hoger onderwijs wordt er – naast de voorziene middelen vanuit het beleidsdomein Onderwijs en Vorming – vanuit de EWI-begroting een bijkomende bijdrage voorzien van gecumuleerd 17,8 miljoen euro in begrotingsjaar 2020 ten opzichte van 2015.

In 2018 worden de kredieten met 17,7 miljoen euro verhoogd in het kader interuniversitaire attractiepolen waarvoor er vanaf dat jaar federale middelen overkomen ingevolge de zesde staats hervorming.

Ten gevolge de verdere ontplooiing van het Vlaams Energiebedrijf, conform het door de Vlaamse regering goedgekeurde businessplan, groeien de beleidskredieten met 71 miljoen euro aan tot 116,2 miljoen euro in 2020. Hiertegenover staan ook ontvangsten ten belope van 117 miljoen euro waardoor de impact op het vorderingensaldo min of meer neutraal is.

Door de generieke en punctuele besparingsmaatregelen wordt de uitgavendynamiek in 2016 verminderd met 20 miljoen euro, wat de drie volgende jaren telkens nog met 2 miljoen euro toeneemt. In 2020 gaat het om een gecumuleerd effect van 26 miljoen euro.

3.1.2.5. *Onderwijs en Vorming*

De uitgaven voor de lonen in het leerplichtonderwijs kennen een globale stijging van 247 miljoen euro in begrotingsjaar 2020 ten opzichte van 2015. Deze toename valt uiteen in meerdere verklarende elementen.

Vooreerst geeft de evolutie van de verwachte leerlingenaantallen in het basis- en secundair onderwijs aanleiding tot een toename van de kredieten met 208 miljoen euro. Deze evolutiecijfers van de verwachte leerlingenaantallen zijn dezelfde als deze gebruikt bij de begrotingsopmaak 2015. Niet alleen is er een blijvende stijging van de leerlingenaantallen in het basisonderwijs te verwachten, maar ook in het secundair onderwijs wordt een kentering in de evolutie van de leerlingenaantallen verwacht. Zo zal vanaf het begrotingsjaar 2017 de verwachte leerlingenevolutie van negatief naar positief tenderen. Dit is ook logisch gegeven de verhoogde doorstroom van leerlingen vanuit het basisonderwijs.

In de huidige meerjarenraming wordt een vergrijzingscoëfficiënt van om en bij de 0,2% gehanteerd waarbij het bijkomend budgettair effect in begrotingsjaar 2020 t.o.v. begrotingsjaar 2015 op 65 miljoen euro wordt geraamd, hetzij een jaarlijkse toename met 13 miljoen euro.

De effecten van de nieuw voorziene federale maatregelen inzake verhoging van de pensioenleeftijd worden in voorliggende meerjarenraming nog niet in rekening gebracht.

De beslissing in de vorige legislatuur om de TBS-maatregel af te schaffen in samenhang met de reeds doorgevoerde pensioenhervormingen, laat een daling van de benodigde loonkredieten toe en leidt tot een besparing van 56 miljoen euro in 2020 ten opzichte van 2015. Door de effecten van de federale pensioenhervorming op de vergrijzing, wordt het besparend effect van de afschaffing van de TBS-maatregel in beperkte mate teniet gedaan. Dit vergrijzingseffect neemt doorheen de tijd toe en zit mee verrekend in de verhoogde vergrijzingscoëfficiënt.

De afbouw van de overgangsmaatregel voor het decreet basisonderwijs geeft aanleiding tot een daling van de loonkredieten met 0,8 miljoen euro vanaf begrotingsjaar 2016.

De werkingsmiddelen voor het basis- en secundair onderwijs nemen toe met een bedrag van 9,5 miljoen euro door de leerlingenevolutie in begrotingsjaar 2020 t.o.v. 2015. Aangezien er geen elasticiteitscoëfficiënten worden toegepast en er een vertraagd effect is van de leerlingenevolutie op de werkingsmiddelen, is er verhoudingsgewijs een minder uitgesproken effect op evolutie van de werkingskredieten dan bij de loonkredieten

Voor de loonkredieten van het personeel van de basiseducatie en het volwassenenonderwijs wordt een jaarlijkse stijging van het lestijdenpakket met respectievelijk 2,59% en 0,8% in rekening gebracht. Dit komt neer op een jaarlijkse cumulatieve toename van de loonkredieten voor de basiseducatie en het volwassenenonderwijs met een bijkomende 4 miljoen euro. De centra voor de basiseducatie zullen bovendien als gevolg van de toename van het lestijdenpakket met 2,59% per schooljaar telkenmaal ongeveer 0,2 miljoen euro aan bijkomende werkingsmiddelen ontvangen.

Daarnaast worden de benodigde vastleggingskredieten voor de 4-jaarlijkse financiële controle voor een bedrag van 1 miljoen euro éénmalig voorzien in 2016.

Rekening houdende met de actueel gekende evoluties zullen in 2016 het aantal financieringspunten bij de universiteiten, de professionele bachelors en het hoger kunstonderwijs met ten minste 2% zijn gestegen ten opzichte van de huidige referentiepunten. Hierdoor zullen de middelen voor het variabele onderwijsdeel van de professionele bachelors, de universiteiten en het hoger kunstonderwijs bij loutere toepassing van het constant beleid met 2% toenemen, wat neerkomt op een stijging met respectievelijk 9,4 miljoen euro, 7,8 miljoen euro en 2,3 miljoen euro. Deze positieve klik zal zich voor het variabel onderwijsdeel van de professionele bachelors en het hoger kunstonderwijs herhalen in 2017, terwijl voor het variabel onderwijsdeel van de universiteiten gedurende de periode 2016-2020 jaarlijks een klik met 2% verwacht wordt. Globaal genomen nemen de kredieten in 2020 hierdoor toe met 66 miljoen euro. Tegelijk met de verhoging van het variabele onderwijsdeel wordt ook voor het variabel onderzoeksdeel van de universiteiten een jaarlijkse stijging van de toelagen met 6,5 miljoen euro meegenomen teneinde een verhouding van 45/55 tussen onderzoeksmiddelen en onderwijsmiddelen te behouden.

Voor de werkingsmiddelen van de Hogere Zeevaartschool wordt ook jaarlijks een klik verwacht. Hierdoor zullen de kredieten van de Hogere Zeevaartschool jaarlijks met 0,9 miljoen euro toenemen.

Naar aanleiding van de TBS-hervorming wordt er gecumuleerd in 2020 nog een besparing van 4,6 miljoen euro in het hoger onderwijs verwacht.

Globaal gezien zullen de werkingsuitkeringen van de universiteiten en de hogescholen tegen begrotingsjaar 2020, als gevolg van deze evoluties, met 98 miljoen euro toenemen ten opzichte van 2015.

Naast de evolutie in het aantal financieringspunten nemen de kredieten voor het hoger onderwijs ook toe in het licht van het decreet integratie van het hoger onderwijs. De jaarlijkse toename voor de onderwijsbegroting bedraagt jaarlijks tussen de 14,8 en 17,8 miljoen euro, zodat in begrotingsjaar 2020 de voorziene kredieten naar aanleiding van dit decreet 77,3 miljoen euro hoger liggen dan in 2015.

Gelet op de verwachte leerlingenevoluties in het basis-, secundair en hoger onderwijs zullen de kredieten voor de studie- en schooltoelagen met 3,3 miljoen euro, exclusief index, toenemen tegen begrotingsjaar 2020.

Op basis van de huidige ramingen voorzien we dat de beschikbaarheidsvergoedingen voor Scholen van Morgen tegen 2020 zullen oplopen tot 103 miljoen euro.

3.1.2.6. *Welzijn, Volksgezondheid en Gezin*

De kredieten voor de alternatieve financiering in het kader van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden worden verhoogd met 12 miljoen euro vanaf 2016, waardoor de gebruikstoelagen van alle gemachtigde projecten kunnen uitbetaald worden.

De toelage aan het Zorgfonds wordt jaarlijks verhoogd. Hierbij wordt –gelet op de stijging in de voorbije jaren– een jaarlijkse stijging van het aantal dossiers in de mantel- en thuiszorg verondersteld met 3,5%. Daarnaast wordt er vanaf 2016 een jaarlijkse verhoging van het aantal bedden in de residentiële zorg met 1.500 verwacht. Deze stijgingen leiden tot een totale cumulatieve verhoging van de toelage met 57,8 miljoen euro in begrotingsjaar 2020 ten opzichte van het voorziene krediet in 2015. De jaarlijkse opstappen zijn ongeveer gelijkmatig verdeeld over de jaren.

Voor het Fonds Jongerenwelzijn worden jaarlijks 1 miljoen euro extra beleidskredieten voorzien ter ondersteuning van pleegplaatsingen, internaten en preventieve sociale actie. Deze stijgingen leiden dus tot een totale cumulatieve verhoging van de kredieten met 5 miljoen euro in begrotingsjaar 2020 ten opzichte van 2015.

Binnen het Agentschap Zorg en Gezondheid gaan we bij ongewijzigd beleid uit van een jaarlijkse toename van het urencontingent gezinszorg met 2,5%. Dit betekent een totale cumulatieve verhoging van de kredieten met 73,9 miljoen euro in begrotingsjaar 2020 ten opzichte van 2015 ofwel een jaarlijkse opstap van gemiddeld 14,8 miljoen euro.

Daarnaast stijgen de kredieten voor het thuis- en ouderenzorgbeleid jaarlijks met 0,6 miljoen euro omwille van het groeipad animatiewerking in de erkende woonzorgcentra. Tenslotte worden de beleidskredieten voor de bouw van serviceflats afgebouwd aangezien de vastleggingen van de geplande investeringen aflopen. Tussen 2015 en 2017 dalen de beleidskredieten voor de bouw van serviceflats met 0,7 miljoen euro, waardoor ze in feite volledig vervallen.

Ter compensatie van de weddedrift in de verschillende sectoren wordt geraamd dat in begrotingsjaar 2020 ten opzichte van 2015 44,4 miljoen euro meer kredieten zullen benodigd zijn bij het VAPH, Jongerenwelzijn, Kind en Gezin en de Centra Algemeen Welzijnswerk.

De extra uitgaven ter ondervanging van het VIA-I akkoord voor het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap worden geraamd op 5,5 miljoen euro in begrotingsjaar 2020 ten opzichte van 2015.

Bij het fonds Jongerenwelzijn wordt vanaf 2016 vier miljoen euro beleidskrediet uit de toelage geschrapt. Deze beleidskredieten werden eenmalig vanuit het begrotingsjaar 2014 naar 2015 overgedragen.

Ook voor enkele van de in het kader van de 6e staatshervorming overgehevelde bevoegdheden wordt een groeipad geraamd. De overgedragen bevoegdheid betreffende de residentiële ouderenzorg veroorzaakt een jaarlijkse stijging van de geraamde beleidsuitgaven met ongeveer 30 miljoen euro, waardoor de uitgaven in 2020 151 miljoen hoger zijn dan in 2015. Deze raming gaat uit van een jaarlijkse stijging van het aantal bedden met 1500.

Voor de gezinsbijslag werd de meerjarenraming, zoals berekend door de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers (RKW) weerhouden in navolging van het louter toepassen van het constant beleid. Dit leidt in 2020 tot een meerkost van 395,7 miljoen euro t.o.v. 2015.

Voor de bevoegdheid mobiliteitshulpmiddelen wordt een jaarlijkse stijging met 2,5% voorzien. Dit betekent een stijging van de beleidskredieten in 2020 met 7,9 miljoen t.o.v. 2015.

De beleidskredieten voor de tegemoetkoming hulp aan bejaarden (THAB) worden in 2020 22,8 miljoen euro hoger geraamd dan in 2015. Er wordt hierbij een jaarlijkse groei van het aantal rechthebbenden met 0,7% geraamd en een jaarlijkse prijseffect van de tegemoetkoming van 0,4%.

Wat betreft de bevoegdheid ziekenhuisinfrastructuur (A1/A3/C3 uit het Budget Financiële Middelen) werd de federale raming geactualiseerd, waardoor de meerkost van deze materie geraamd wordt op 677,5 miljoen euro in 2020. De budgettaire bevoegdheid wordt pas vanaf 2016 overgedragen. In 2016 wordt de budgettaire impact op 534 miljoen euro geraamd.

Op deze ramingen dient nog het effect van de herclassificatie ESR 2010 toegepast te worden. Aangezien hierover nog een verdere analyse en overleg benodigd is met het INR en de federale entiteiten, is het ook nog niet duidelijk in welke mate het Vlaams vorderingensaldo en de schuldpositie beïnvloed zullen worden door deze nieuwe bevoegdheid.

De besparingsmaatregelen zullen in 2016 de uitgavendynamiek beperken met 89 miljoen euro, Finaal gaat deze raming er van uit dat het afgesproken besparingspad voor welzijn zal leiden tot 8 miljoen extra uitgaven in 2020 ten opzichte van 2015.

3.1.2.7. *Cultuur, Jeugd, Sport en Media*

Bij het FoCI wordt vanaf 2016 recurrent 4 miljoen euro aan de machtiging toegevoegd. Dit vindt zijn oorsprong in de compensatie die gedurende 5 jaar ten belope van 4 miljoen euro werd aangeboden voor het project Waalse Krook in 2010. De betaalkredieten kennen een opstoot om dan naar het niveau van de machtiging te dalen, een gevolg van de éénmalige investering ten belope van ruim 30 miljoen euro voor fase II van de renovatie van het KMSKA in 2014.

Voor de subsidies binnen het sportinfrastructuurplan voor projecten gefinancierd via PPS wordt in voorliggende meerjarenraming uitgegaan van een toename van deze subsidies tot jaarlijks 5 miljoen euro in begrotingsjaar 2020.

Door de uitstroom van statutaire VRT personeelsleden in de periode 2016-2020 is er een negatieve wedde-drift. Hierdoor ramen we de uitgaven in 2020 1,1 miljoen euro lager dan in 2015.

De veronderstelde evolutie van de eigen ontvangsten wordt vertaald naar een even grote toename van de beleidskredieten. In 2020 wordt het bedoelde effect op 15,8 miljoen euro geraamd.

De raming van de pensioenuitgaven van het pensioenfinancieringsorganisme van de VRT (vanaf 2015 gedragen door het departement CJSJM waardoor na 2015 de administratiekosten ad 1 miljoen euro bij het PFOS wegvallen) is gebeurd op basis van het actuariael rapport van oktober 2013 dat een prognose bevat van de bedoelde pensioenuitgaven vertrekkende van de tot 2013 opgebouwde pensioenrechten. T.o.v. 2015 stijgen de pensioenuitgaven in 2020 met 13,4 miljoen euro naar 74,0 miljoen euro.

De afgesproken besparingsmaatregelen geven aanleiding tot een beperking van de uitgavendynamiek met 9 miljoen euro in 2016. Tot en met 2019 neemt dit verder toe met 4 tot 5 miljoen euro per jaar.

3.1.2.8. *Werk en Sociale Economie*

De kredieten voor de landingsbanen blijven constant. Hierachter gaan echter 2 tegengestelde bewegingen schuil die elkaar opheffen. Enerzijds zijn er jaarlijks minder instappers ingevolge de verhoging van de instapleeftijd naar 60 jaar en anderzijds zijn er ook jaarlijks minder uitstappers door de graduele verhoging van de pensioenleeftijd.

In uitvoering van de zesde staatshervorming worden er bevoegdheden inzake werk, die hoofdzakelijk onder het actief arbeidsmarktbeleid vallen, overgedragen ten belope van 2,5 miljard euro in 2015. Een grote budgettaire uitdaging voor wat betreft deze overgedragen bevoegdheden 'Werk' in het kader van de zesde staatshervorming situeert zich bij het dienstenchequesysteem. De federale maatregelen van de voorbije jaren om het systeem betaalbaar te houden door het verhogen van de aankoopprijs voor de gebruiker van 7,5 naar 9 euro per cheque blijken effect te ressorteren. De groei van het aantal aangekochte cheques blijkt immers gestabiliseerd. Voor de volgende jaren gaan we uit van een groei van het aantal aangekochte cheques van 2% per jaar wat resulteert in een kredietbehoefte van 1.130 miljoen euro in 2020 voor het systeem van de dienstencheques.

Voor de overige bevoegdheden inzake arbeidsmarkt die overkomen naar aanleiding van de 6de staatshervorming, inzonderheid in het kader van het doelgroepenbeleid, voorzien we een reële nulgroei onder meer in het kader van de stroomlijning van het doelgroepenbeleid dat de Vlaamse regering voor ogen heeft. In het kader van de afgesproken besparingsmaatregelen is er naast de impact van de generieke besparingsmaatregelen voornamelijk het effect van de tijdelijke besparing op het competitiviteitspact waarvoor vanaf 2017 opnieuw 125 miljoen euro wordt meegenomen in de huidige meerjarenraming.

Globaal genomen ramen we voor dit beleidsdomein de impact van de afgesproken besparingsmaatregelen in 2016 op een vermindering van de uitgavendynamiek met 66 miljoen in 2016. Door het opnieuw voorzien van de middelen voor het competitiviteitspact is er in 2017 echter een netto-positief effect van 43 miljoen euro dat de jaren erna vermindert door het op kruissnelheid komen van de geplande besparingen. Finaal zullen de uitgaven in 2020 hierdoor 17 miljoen euro hoger zijn dan in 2015.

3.1.2.9. *Leefmilieu, Natuur en Energie*

Wat Aquafin betreft, is er vanaf 2016 een stijging waar te nemen van de betoelaging ten opzichte van 2015 die oploopt tot 59,2 miljoen euro in het begrotingsjaar 2020. De facturatie vanuit Aquafin houdt rekening met een constant opleveringsvolume qua investeringen van 160 miljoen euro per jaar, indexatie volgens de in voorliggende meerjarenraming voorziene parameters, een jaarlijkse endogene groei van 1,6%, een jaarlijkse efficiëntiewinst van 1,5% en een jaarlijkse stijging van 2% van het aantal patrimoniumeenheden en de eenheden vuilvracht. De bovengemeentelijke bijdragen die door de drinkwatermaatschappijen worden geïnd en in mindering gebracht van de betoelaging werden vanaf 2014 bijgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met een indexatie van 1,5%, een verbruiksdaling van 1% voor de gezinnen (kleinverbruikers) en een vuilvrachtdaling van 2% voor bedrijven (grootverbruikers).

Ten gevolge van PDPO III wordt het pakket 'beheerovereenkomst water' grondig gewijzigd. Hierdoor wordt de klassieke 5-jaarlijkse piek aan vastleggingen voor beheerovereenkomsten met landbouwers vervangen door een benodigd jaarlijks budget van ongeveer 10 miljoen euro, waardoor deze piek verdwijnt en wordt uitgesmeerd over verschillende jaren. Dit werd reeds zo opgenomen bij de begrotingsopmaak 2015 en wordt in voorliggende meerjarenraming doorgetrokken.

Wat het Grindfonds betreft, zal het saldo conform de politieke afspraken afgebouwd worden, wat resulteert in een daling van de betaalkredieten tot 2,5 miljoen euro in 2020 ten opzichte van 2015. Ook de betaalkredieten van het Klimaatfonds ter financiering van interne klimaatmaatregelen en de aankoop van emissierechten dalen van 4,6 miljoen euro in 2015 naar 1 miljoen euro in 2019 in overeenstemming met de aanrekenbare ontvangsten van de Vlaamse toewijzingsreserve. Er werd in voorliggende meerjarenraming geen rekening gehouden met de ontvangsten vanuit de Belgische veilingopbrengsten, gelet op het feit dat hier nog geen samenwerkingsakkoord over bestaat. Het bedrag dat jaarlijks aan Internal Carbon Leakage wordt gespendeerd, dient dus voorlopig nog volledig ge(pre)financierd te worden door het Hermesfonds.

De afgesproken besparingen binnen dit beleidsdomein zijn voornamelijk het gevolg van de generieke besparingsmaatregelen. We ramen de bijkomende impact ervan op 9 miljoen euro in 2016 die tegen 2020 verder oploopt tot 21 miljoen.

3.1.2.10. *Mobiliteit en Openbare Werken*

Het toepassen van de klassieke prijsherzieningsformules van de VVM – De Lijn, waarbij wordt gewerkt met de inflatieparameters zoals voorzien in deze meerjarenraming, resulteert in een gecumuleerde toename van het beleidskrediet ten belope van 15,7 miljoen euro in begrotingsjaar 2020.

De verdere aflossing van de nog openstaande leningen bij De Lijn geven ook aanleiding tot een vermindering van de intrestlast. In 2020 zullen de uitgaven hierdoor met 1,5 miljoen euro verminderen ten opzichte van 2015.

In 2013 werd er voor de jaarlijkse co- en prefinanciering van de NMBS in het kader van de werken aan de stationsomgeving Mechelen een voorschot doorgestort van 30 miljoen euro. Hierdoor moeten deze kredieten niet meer voorzien worden in de begrotingen tot en met 2016. Vanaf 2017 wordt er opnieuw rekening gehouden met een uitgave van 10 miljoen euro die de jaren erna wordt aangehouden.

Wat de beschikbaarheidsvergoedingen betreft, werd rekening gehouden met de tot op heden afgesloten of concreet in de pijplijn zittende projecten VIA-invest en Lijninvest.

Het afgesproken besparingspad bij De Lijn werd gedeeltelijk vertaald via een toename van eigen ontvangsten zonder dat de uitgaven toenemen (hogere kostendekkingsgraad). Voor het overige zijn het voornamelijk de gevolgen van de generieke besparingsmaatregelen die in 2016 een beperking van de uitgavedynamiek met 26 miljoen euro met zich meebrengen. Deze generieke besparingsmaatregelen nemen de jaren erna verder toe, maar in 2017 wordt een tijdelijke terugname ongedaan gemaakt, waardoor er weer 15 miljoen euro extra uitgaven voorzien zijn vanaf 2017. Globaal hebben de afspraken over de besparingsmaatregelen tot gevolg dat de uitgavenkredieten in 2020 24 miljoen euro lager zijn dan in 2015.

3.1.2.11. *Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed*

Het groeipad infrastructuursubsidies in het kader van het grond- en pandendecreet bereikt in 2019 haar piek. Ten opzichte van 2015 nemen de kredieten gecumuleerd met 5,4 miljoen euro toe tegen 2019. Na deze piek in 2019 nemen de kredieten opnieuw af zodat er in 2020 3,0 miljoen euro minder kredieten nodig zijn dan in 2015.

Wat betreft het investeringsvolume van de huursector gefinancierd met eenmalige tussenkomsten wordt in 2015 en 2016 de afrekening voorzien van de investeringsprogramma's 2010 en 2011. Deze afrekeningen bedragen respectievelijk 13,0 en 12,6 miljoen euro. De indexering van het investeringsvolume en het incalculeren van een rentestijging doen de eenmalige tussenkomsten stijgen van 207,1 miljoen euro in 2015² naar 220,3 miljoen euro in 2020.

Het investeringsvolume van de huursector dat gefinancierd wordt met een jaarlijkse tussenkomst volgt het groeipad dat werd voorzien in het grond- en pandendecreet, gecorrigeerd voor de in 2015 voorziene besparing. Deze volumes, aangevuld met 100 miljoen euro aan extra renovatiebudget over de periode 2014 – 2018, en de mogelijke rentestijging resulteren in een gecumuleerde toename van de rentesubsidies met 47,6 miljoen euro tegen begrotingsjaar 2020.

De kapitaalsubsidies voor de koopsector nemen tegen begrotingsjaar 2020 toe met 2,4 miljoen euro.

Het investeringsvolume van de koopsector dat gefinancierd wordt met rentesubsidies volgt het groeipad dat werd voorzien in het grond en pandendecreet. Deze volumes en de mogelijke rentestijging resulteren in een gecumuleerde toename van de beleidskredieten met 12,5 miljoen euro tegen begrotingsjaar 2020.

De eenmalige leningsmachtiging aan de VMSW ten belope van 50 miljoen euro voor het rollend grondfonds resulteert tegen begrotingsjaar 2020 in een toename van de rentesubsidie van 1 miljoen euro.

De tussenkomst in de intrestlast van het Vlaamse Gewest voor de sociale leningen van het VWF vragen een verhoging van de beleidskredieten met 20,4 miljoen euro tegen begrotingsjaar 2020.

In de jaren '90 werd het urgentieprogramma Domus Flandria voor de bouw van sociale woningen opgestart. De financiering van dit programma gebeurde via leningen waarop een tussenkomst in de rentelast werd toegekend en een tussenkomst in functie van

² Exclusief afrekening 2010.

huurinkomsten. Deze financiering liep over 20 jaar. Bijgevolg beginnen de tussenkomsten van het Vlaamse Gewest vanaf begrotingsjaar 2015 te dalen. Gecumuleerd nemen de beleidskredieten voor dit programma met 26,7 miljoen euro af tegen begrotingsjaar 2020.

De generieke besparingen geven aanleiding tot een beperking van de uitgavendynamiek in het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed met 5,4 miljoen euro. Het tijdelijk besparingseffect van het fiscaliseren van de renovatiepremie in 2015 leidt er toe dat de uitgaven tegen 2020 opnieuw toenemen met 69,8 miljoen euro.

3.1.2.12. Hogere entiteiten

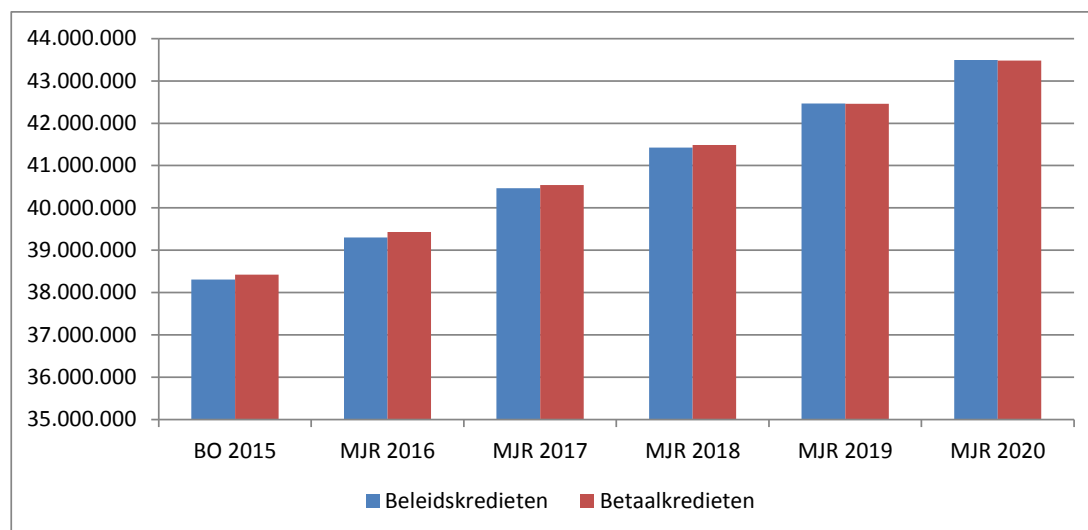
In begrotingsjaar 2019 wordt 3,5 miljoen euro voorzien voor de kosten die eventuele kabinetwissels met zich meebrengen.

3.1.3. *De globale evolutie van de beleids- en betaalkredieten bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden*

Figuur 3-1 toont aan dat de betaalkredieten niet alleen in 2015 maar ook de komende jaren hoger zijn dan de beleidskredieten. Dit is het gevolg van het wegvallen van eenmalig voorziene investeringskredieten enerzijds en het blijvend voorzien in de benodigde betaalkredieten om deze specifieke eenmalige investeringskredieten, reeds genomen - en nog te nemen engagementen te kunnen vereffenen anderzijds.

In het laatste jaar van de legislatuur is het verschil tussen beleids- en betaalkredieten terug positief, omwille van het feit dat tegen dat moment er terug een genormaliseerde verhouding tussen beleids- en betaalkredieten mogelijk is, waarbij de beleidskredieten per definitie een stuk boven de betaalkredieten staan, gelet op de werking van betaalkalender enerzijds en de technische onmogelijkheid om elke genomen vastlegging voor 100% uit te voeren anderzijds.

Figuur 3-1: Beleids- en betaalkredieten (in duizend euro)

3.1.4. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden

In tabel 3-3, resp. 3-4 worden de beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden weergegeven.

Tabel 3-3: Beleidskredieten per beleidsdomein bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden 2014-2019 (in duizend euro)

Beleidsdomein	BO 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
Hogere Entiteiten	128.800	129.475	130.019	130.619	134.779	131.575
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	127.521	128.613	132.402	133.958	134.879	136.544
Bestuurszaken	2.947.950	3.037.078	3.139.579	3.216.802	3.318.513	3.420.623
Financiën en Begroting	2.468.115	2.284.428	2.337.181	2.409.311	2.508.211	2.706.216
Internationaal Vlaanderen	171.641	170.945	171.009	172.257	173.519	175.230
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.459.110	1.479.338	1.539.136	1.578.530	1.600.192	1.626.397
Onderwijs en Vorming	10.856.331	11.066.978	11.320.842	11.579.643	11.888.011	12.122.933
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	10.391.314	11.108.124	11.492.242	11.800.890	12.128.084	12.390.044
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.265.246	1.280.857	1.295.493	1.310.170	1.324.473	1.340.228
Werk en Sociale Economie	3.709.082	3.749.530	3.931.140	3.991.679	4.063.843	4.137.814
Landbouw en Visserij	188.189	188.825	190.739	192.807	194.924	197.247
Leefmilieu, Natuur en Energie	843.503	857.531	874.849	887.348	905.333	925.429
Mobiliteit en Openbare Werken	2.981.027	2.990.104	3.055.436	3.133.744	3.188.397	3.275.336
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	662.983	665.409	706.347	756.270	784.250	799.881
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	38.200.812	39.137.235	40.316.414	41.294.028	42.347.408	43.385.496
FFEU	105.000	105.000	105.000	105.000	105.000	105.000
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	38.305.812	39.242.235	40.421.414	41.399.028	42.452.408	43.490.496
SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven	-1.480	0	0	0	0	0
Beleidskredieten	38.304.332	39.242.235	40.421.414	41.399.028	42.452.408	43.490.496

Tabel 3-4: Betaalkredieten per beleidsdomein bij constant beleid inzake huidige bevoegdheden 2014-2019 (in duizend euro)

Beleidsdomein	BO 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
Hogere Entiteiten	128.800	129.475	130.019	130.619	134.779	131.575
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	132.748	128.047	131.842	132.682	133.692	134.458
Bestuurszaken	2.933.287	3.025.000	3.124.072	3.230.235	3.322.978	3.422.589
Financiën en Begroting	2.459.441	2.276.553	2.330.306	2.402.436	2.501.336	2.699.341
Internationaal Vlaanderen	195.909	178.581	170.964	171.789	172.622	174.094
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.444.832	1.486.294	1.543.481	1.583.942	1.601.542	1.627.964
Onderwijs en Vorming	10.896.861	11.152.344	11.361.732	11.601.550	11.888.337	12.119.090
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	10.421.358	11.139.332	11.516.564	11.815.703	12.136.625	12.396.344
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.278.727	1.297.741	1.316.785	1.322.078	1.328.529	1.340.950
Werk en Sociale Economie	3.708.615	3.749.344	3.929.863	3.989.248	4.060.244	4.133.366
Landbouw en Visserij	189.585	190.333	190.846	191.428	192.041	193.200
Leefmilieu, Natuur en Energie	838.640	843.531	858.318	872.486	888.289	911.770
Mobiliteit en Openbare Werken	3.012.545	3.014.521	3.087.861	3.164.057	3.216.205	3.305.977
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	681.686	702.314	735.969	775.014	790.641	801.021
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	38.323.034	39.313.411	40.428.623	41.383.265	42.367.861	43.391.739
FFEU	101.079	103.404	103.404	108.404	113.404	118.404
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	38.424.113	39.416.815	40.532.027	41.491.669	42.481.265	43.510.143
SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven	-1.480	0	0	0	0	0
TOTAAL	38.422.633	39.416.815	40.532.027	41.491.669	42.481.265	43.510.143

4. HET FINANCIËEL BEHEER

De evolutie van de bruto-geconsolideerde schuld is afhankelijk van het begrotingssaldo in ESR-termen en wordt verder ook beïnvloed door de evolutie van de ontvangsten en uitgaven inzake kredietverleningen en participaties (ESR-8).

Gelet op het voorziene ESR-matige begrotingsevenwicht in de periode 2016-2020 neemt de bruto-geconsolideerde schuld hierdoor logischerwijs ook niet toe.

De verwachte geconsolideerde schuldevolutie in de volgende jaren is dan ook eenduidig functie van de ESR-8 verrichtingen. Allereerst wordt de geconsolideerde bruto-schuld gunstig beïnvloed door het saldo aan esr-8 verrichtingen binnen de begrotingsperimeter. Het belangrijkste budget in de begroting voor deelnemingen is de verwachte ontvangst ingevolge een gedeeltelijke terugbetaling van de staatssteun door KBC. Verwacht wordt dat KBC vanaf 2015 elk jaar 333 miljoen euro aan kapitaal terugbetaalt vermeerderd met 166,5 miljoen euro terugbetalingspremie. Voor 2016 en 2017 wordt een extra schijf van 333 miljoen euro kapitaal + 166,5 miljoen euro terugbetalingspremie verwacht. Eind 2017 zal KBC op deze manier het volledige kapitaal van 3,5 miljard euro terugbetaald hebben waardoor vanaf 2018 geen KBC-ontvangst meer voorzien wordt.

Ten tweede zijn er de esr-8 uitgaven van de ministeries. Voor de volgende jaren is op basis van het beschikbare globale budget voor participaties van de vorige regeerperiode 140 miljoen euro in 2015, 150 miljoen euro in 2016 en 126 miljoen euro in 2017 ingeschreven aan kasuitgaven voor participaties. Er wordt geen rekening gehouden met nieuwe participaties waardoor er vanaf 2018 geen vereffeningskredieten meer voorzien worden. Naar aanleiding van elke begrotingsronde zal de impact van de participaties op de evolutie van de schuld meer in detail worden geanalyseerd. Zo onder meer, welke andere ESR-8 kredieten zijn ingeschreven bij de instellingen die volledig in de begrotingsdocumenten geïntegreerd zijn.

Daarnaast wordt in de periode 2016-2020 een significante toename van de schuld binnen de sociale huisvestingsmaatschappijen VMSW en VWF verwacht van 3,1 miljard euro. De verwachte toename van de schulden in de komende jaren is te wijten aan de verwachte toename van de kredietverstrekking in het kader van het grond- en pandendecreet en de objectieven die daar gesteld zijn.

Onderstaande tabel geeft de verwachte evolutie van de geconsolideerde schuld weer in de periode 2016-2020.

Tabel 4-1: Verwachte evolutie van de geconsolideerde schuld (in miljoen euro)

	2016	2017	2018	2019	2020
KBC-ontvangst	-1.000	-995	0	0	0
Esr-8 uitgaven participaties	150	126	0	0	0
VMSW/VWF	549	759	655	632	467
Totaal	-305	-110	655	632	467

Eind 2015 bedraagt de verwachte geconsolideerde schuld 18,2 miljard euro (zie algemene toelichting bij de 2de begrotingsaanpassing 2014 en de begrotingsopmaak 2015). Verwacht wordt dat de geconsolideerde schuld in de periode 2016-2020 met 1,3 miljard euro zal toenemen tot 19,5 miljard euro.

5. HET VORDERINGENSALDO

Uit Tabel 5-1 blijkt dat de Vlaamse regering na toepassing van de mechanismen van de herziene bijzondere financieringswet, bij het voeren van een constant beleid voor de huidige en nieuwe bevoegdheden, rekening houdend met de effecten van het verstrengd Europees begrotingstoezicht en na het verder op kruissnelheid brengen van de structurele besparingen die in kader van het regeerakkoord werden afgesproken in 2016 over een negatieve beleidsruimte zal beschikken. In 2017 wordt deze beleidsruimte positief ten belope van 351 miljoen euro en evolueert naar 924 miljoen euro in 2019, met in 2018 weliswaar nog een beperkt tekort ingevolge de herrekening van de autonomiefactor. Zoals aangegeven in deel 2 kan overwogen worden om gevolg te geven aan de opmerkingen van het Rekenhof om te werken met een provisie waardoor bovenstaand effect wordt uitgespreid over de tijd.

De methode voor de berekening van de onderbenutting is ongewijzigd gebleven ten aanzien van de begrotingsopmaak 2015.

We passen het verwachte onderbenuttingspercentage 2015 (op de totaal beschikbaar gestelde betaalkredieten 2015) toe op de beschikbaar gestelde betaalkredieten in de periode 2016-2020 en passen een neerwaartse correctie toe voor het effect van de opstap in besparingen in de periode 2016-2020.

Naar aanleiding van de EDP-notificatie van april werden een aantal PPS-constructies door het INR geherklasseerd zoals de 'DBFM Scholen voor Morgen'. Deze herklassificatie impliceert dat de bouwkost in rekening dient genomen te worden op het moment van (gedeeltelijke) oplevering van de infrastructuur.

Specifiek voor het project Scholen voor Morgen is er ook nog een negatief effect van de BTW op het moment van ingebruikname van de infrastructuur.

Uiteraard wordt de aflossing van de kapitaalcomponent in mindering gebracht van de jaarlijks te betalen beschikbaarheidsvergoeding.

Naar aanleiding van de EDP-notificatie van september 2014 werden de voorwaardelijke investeringstoelagen die vanuit het VIPA worden toegekend getoetst op hun voorwaardelijkheid.

Het INR heeft hierbij vastgesteld dat het voorwaardelijk karakter van de investeringsbijdragen bijzonder laag is. De facto komt een lage voorwaardelijkheid in de economische realiteit meer overeen met het feit dat er voor de overheid de verplichting tot betaling ontstaat eens de onderliggende investering tot stand komt en dat de investeringsbijdrage dan in zijn geheel dient te worden aangerekend (zonder het deel rentesubsidie). In 2017 loopt het investeringsprogramma af waardoor enkel nog de rentecomponent van de gebruikstoelage ESR-matig aangerekend dient te worden. Dit impliceert een positieve correctie op de ingeschreven gebruikstoelagen 2017-2020.

Tot slot werden naar aanleiding van de EDP-notificatie van september 2014 de regionale huisvestingsmaatschappijen VWF en VMSW door het INR getoetst op basis van de criteria die van toepassing zijn op een nieuw soort entiteiten die in het ESR 2010 hun intrede maken nl. de Captive Financial Institutions (zie ESR § 2.98 en 2.99 en Hfdst 1.6 § 20 en 21 van de ESR manual).

Er dient aan 3 voorwaarden te worden voldaan om als captive te worden gecatalogeerd :

- a) Ze worden gecontroleerd door de overheid
- b) De meerderheid van de financiering (incl gewaarborgde schuld) komt van de overheid
- c) ze zijn afhankelijk van de overheid

Het INR kwamen tot de vaststelling dat beide instellingen voldoen aan de drie voorwaarden om als financial captive binnen de overheid S1312 geklasseerd te worden. Voor het VMSW heeft dit echter een positief effect op het vorderingensaldo

Het totaal effect van voormelde herklasseringen in het kader van het verstrengd Europees begrotingstoezicht bedraagt aldus 420,6 miljoen euro negatief in 2016, is ongeveer neutraal in 2017 en wordt positief van 2018 om dan rond de 200 miljoen euro te schommelen.

Tabel 5-1: Vorderingensaldo bij constant beleid en reeds voorziene saneringsmaatregelen 2016-2020 (in duizend euro)

	ESR-effect	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019	MJR 2020
Algemene begroting Vlaamse ministeries (excl. Titel III)						
Ontvangsten	+	38.326.920	39.656.384	39.023.707	40.880.125	42.161.816
Uitgaven	-	-37.933.368	-38.944.477	-39.745.718	-40.710.354	-41.707.255
Begrotingssaldo Vlaamse ministeries (excl. Titel III)	=	393.552	711.907	-722.011	169.772	454.561
Ontvangsten	+	38.326.920	39.656.384	39.023.707	40.880.125	42.161.816
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	-1.021.623	-1.015.623	-19.623	-19.623	-19.623
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring	-	-408	-408	-408	-408	-408
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	=	37.304.889	38.640.353	39.003.676	40.860.094	42.141.785
Uitgaven	-	37.933.368	38.944.477	39.745.718	40.710.354	41.707.255
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	+	-172.654	-148.454	-22.654	-22.654	-22.654
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	+	-8.401.406	-8.491.916	-8.627.916	-8.778.207	-8.897.789
Aflossingen schuld (esr code 9)	+					
Correctie rollend fonds PMV		380	386	392	398	405
Correctie kapitaalsaflossing AMORAS	+	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700
Rente-uitgaven	-	-69.085	-40.818	-24.339	-26.332	-31.553
ESR gecorrigeerde primaire uitgaven algemene begroting	=	29.285.903	30.258.975	31.066.500	31.878.860	32.750.965
ESR-gecorrigeerd primair saldo Vlaamse ministeries (1)	=	8.018.986	8.381.378	7.937.176	8.981.235	9.390.820
Begrotingen te consolideren instellingen						
Ontvangsten	+	12.636.075	12.729.196	12.902.277	13.095.994	13.261.861
Leningen	-	-16.101	-16.101	-16.101	-16.101	-16.101
Deelnemingen en kredietverleningen	-	-227.095	-226.355	-226.355	-226.355	-226.355
Dotaties van Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	-8.592.016	-8.678.030	-8.814.030	-8.964.321	-9.083.903
Interne verrichtingen	-	-2.240.074	-2.175.400	-2.188.069	-2.207.074	-2.232.520
ESR gecorrigeerde ontvangsten	=	1.560.789	1.633.309	1.657.721	1.682.144	1.702.982
Uitgaven	-	12.636.075	12.729.196	12.902.277	13.095.994	13.261.861
Aflossingen	+	-48.579	-46.181	-43.767	-43.857	-40.452
Deelnemingen en kredietverleningen	+	-211.292	-211.298	-211.303	-211.309	-211.315
Dotaties aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	+	-260.511	-188.353	-188.333	-188.473	-188.473
Interne verrichtingen	+	-2.161.591	-2.158.848	-2.170.755	-2.193.986	-2.216.693
ESR gecorrigeerde uitgaven FFEU	-	103.404	103.404	108.404	113.404	118.404
Rente-uitgaven	-	-4.698	-4.698	-4.698	-4.698	-4.698
ESR gecorrigeerde primaire uitgaven incl FFEU	=	10.052.809	10.223.223	10.391.825	10.567.075	10.718.633
ESR-gecorrigeerd primair saldo te consolideren instellingen (2)	=	-8.492.020	-8.589.913	-8.734.104	-8.884.932	-9.015.651
ESR-gecorrigeerd primair saldo (1) + (2)	=	-473.034	-208.535	-796.928	96.303	375.169
Onderbenutting	+	600.861	613.906	626.216	639.495	654.014
Gecorrigeerd primair saldo	=	127.828	405.371	-170.712	735.798	1.029.183
Rente-uitgaven	-	73.783	45.516	29.037	31.030	36.251
Gecorrigeerd vorderingensaldo	=	54.045	359.855	-199.749	704.768	992.932
Voorziene bouwuitgaven binnen DBFM Scholen van Morgen (excl BTW)	-	-397.725	-144.190	-33.887	-23.230	-15.227
geïmputeerde schuld VG na activering van BTW bij oplevering	-	-95.834	-100.662	-24.690	-2.424	-8.319
Positieve correctie kapitaalscompoment binnen beschikbaarheidsvergoeding DBFM Scholen van Morgen			3.027	20.004	32.324	33.790
Herclassificatie alternatieve financiering VIPA	+	-56.825	118.489	123.162	128.027	133.091
Herclassificatie VMSW		124.754	109.754	94.754	79.754	64.754
Herclassificatie VWF	-	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Consolidatie Tunnel Liefkenshoek		15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
TOTAAL Effect verstrengd begrotingstoezicht		-420.630	-8.582	184.343	219.451	213.089
Gecorrigeerd vorderingensaldo incl. verstrengd begrotingstoezicht		-366.585	351.274	-15.406	924.220	1.206.021
Correctie voor provisie afrekening fiscale autonomie			-225.000	225.000		
Gecorrigeerd vorderingensaldo incl. verstrengd begrotingstoezicht en provisie afrekening fiscale autonomie		-366.585	126.274	209.594	924.220	1.206.021

BIJLAGE I : BEKNOPTE TOELICHTING BIJ DE HERZIENING VAN DE BIJZONDERE FINANCIERINGSWET

Naar aanleiding van de 6de staats hervorming wordt de financiering van de Gewesten en Gemeenschappen grondig hertekend. Niet alleen de huidige, bestaande financieringsmechanismen zullen aangepast worden, ook een aantal nieuwe bevoegdheden zullen aan de Gewesten en Gemeenschappen overgedragen worden, vergezeld van de geassocieerde middelen. Een overgangsmechanisme moet de overgang budgettair neutraal maken in het aanvangsjaar 2015. De Gewesten en Gemeenschappen worden bijkomend geresponsabiliseerd op het vlak van pensioenen en klimaat. De Brusselse instellingen worden bijkomend gefinancierd.

Gewesten, huidige bevoegdheden

- De globale PB-dotatie en de negatieve term worden voor alle gewesten opgeheven.
- De gewesten zullen voortaan zelf instaan voor het genereren van middelen via de invoering van een model van uitgebreide opcentiemen. Daartoe wordt de federale personenbelasting vermindert met een factor gelijk aan de som van de PB-dotatie, de gecorrigeerde negatieve term en 40% van de overgedragen middelen voor de bevoegdheid inzake fiscale uitgaven. De mate van fiscale autonomie wordt uitgedrukt door de autonomiefactor, zijnde de verhouding tussen de supra bedoelde factor en de Belasting Staat.
- De dotaties die betrekking hebben op de bijkomende gewestelijke bevoegdheden n.a.v. het Lambermontakkoord gaan vanaf 2015 op in een nieuwe dotatie die voortaan verdeeld wordt op basis van een vaste verdeelsleutel (50,33% voor het Vlaams Gewest). Het verschil in het aanvangsjaar als gevolg van andere horizontale verdeelsleutel wordt aan het overgangsmechanisme toegewezen. De nieuwe dotatie wordt aangevuld met specifieke bijkomende middelen: 5,0 miljoen (overdracht gebouwen, niet in het overgangsmechanisme opgenomen) en 626,0 miljoen (voor nieuwe bevoegdheden: participatiefonds, grootstedenbeleid, landbouwrampen, overdracht personeel (aankoopcomités), FREG, BIRB). De nieuwe dotatie wordt jaarlijks aangepast aan de inflatie (CPI) en aan een percentage van de economische groei (BBP). Het genoemde percentage houdt een bijdrage in van de gewesten in de financiering van de vergrijzingskost. Tot slot wordt de dotatie per gewest tot en met 2019 vermindert met een nominaal in de herziene bijzondere financieringswet opgenomen bedrag ter dekking van het encours voor de bevoegdheid 'grootstedenbeleid' dat de federale overheid verder zal vereffenen.
- De nationale solidariteitstussenkomst wordt anders geconcipeerd. Een nieuw samengesteld basisbedrag, bestaande uit het geheel van de met de fiscale autonomie verbonden middelen en de aan de gewesten volgens een fiscale sleutel verdeelde dotaties alsook uit 50% van de nieuw samengestelde PB-dotatie van de gemeenschappen, jaarlijks aangepast aan de inflatie (CPI) en aan de economische groei (BBP), wordt vermenigvuldigd met 80% van het verschil tussen het inwonersaandeel van het gewest en het aandeel van het rechthebbende gewest in de federaal gebleven PB.

Gewesten, nieuwe bevoegdheden

- Aan de gewesten wordt de bevoegdheid voor het tewerkstellingsbeleid overgedragen. De overdracht gaat gepaard met een overdracht van middelen ten belope van 90%. De resterende 10% wordt toegevoegd aan het overgangsmechanisme (zie infra). De dotatie wordt jaarlijks aangepast aan de inflatie (CPI) en aan een percentage van de economische groei (BBP). Het genoemde percentage houdt een bijdrage in van de gewesten in de financiering van de vergrijzingskost. De overdracht van middelen

wordt in 2015 gereduceerd met 831,3 miljoen euro. In 2016 gebeurt een tweede vermindering met 831,3 miljoen euro. Beide verminderings hebben een recurrent karakter en gelden als bijdrage van de deelstaten in de sanering van de overheidsfinanciën. De saneringsinspanning wordt buiten het overgangsmechanisme gehouden. 90% van de federale dotatie voor de wedertewerkstelling van werklozen (zie paragraaf 2.3) wordt toegevoegd aan de dotatie voor het tewerkstellingsbeleid. De resterende 10% wordt toegevoegd aan het overgangsmechanisme (zie infra). De netto-opbrengst van de verkeersinbreuken wordt daarentegen afgetrokken van de dotatie. De verdeling van de dotatie over de gewesten gebeurt op basis van de federaal gebleven PB.

- De gewesten worden ook verantwoordelijk voor specifieke fiscale uitgaven (woonbonus, bouwsparen, energiebesparende maatregelen, beveiliging, renovatie, grootstedenbeleid, dienstencheques). 60% van de overgedragen bevoegdheid wordt gefinancierd via een dotatie vanwege de federale overheid. De resterende 40% financieren de gewesten via de opcentiemen. De dotatie wordt jaarlijks aangepast aan de inflatie (CPI) en aan een percentage van de economische groei (BBP). Het genoemde percentage houdt een bijdrage in van de gewesten in de financiering van de vergrijzingskost. De verdeling van de dotatie over de gewesten gebeurt op basis van de federaal gebleven PB.

Gewesten, overgangsmechanisme

Het doel van het overgangsmechanisme is de inwerkingtreding van de herziene bijzondere financieringswet budgettair neutraal te laten verlopen in het aanvangsjaar. De budgettaire verschillen in het aanvangsjaar zullen bijgevolg worden uitgevlakt via een egalisatiebedrag per gewest. Dit egalisatiebedrag wordt 10 jaar nominaal constant gehouden (2015 – 2024). Vanaf het elfde jaar wordt het egalisatiebedrag lineair over 10 jaar afgebouwd (2025 – 2034). Door het verdwijnen van het overgangsmechanisme na 20 jaar realiseert de federale overheid een besparing van 10% op de overgedragen middelen voor het tewerkstellingsbeleid. Die besparing wordt lineair opgebouwd vanaf het elfde jaar.

Gewesten, responsabilisering voor pensioenen en klimaat

- De bijzondere wet van 5 mei 2003 tot instelling van een nieuwe berekeningswijze van de responsabiliseringsbijdrage ten laste van sommige werkgevers van de openbare sector wordt opgeheven.
- De Gewesten & Gemeenschappen moeten een stijgende responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen van hun ambtenaren betalen. Voor de periode 2015-2020 zijn de bedragen gespecificeerd in de herziene bijzondere financieringswet. Vanaf het begrotingsjaar 2021 wordt de responsabiliseringsbijdrage per entiteit bepaald door een bijdragepercentage toe te passen op de weddemassa die door de betrokken entiteit in het voorgaande kalenderjaar werd betaald. Voor het begrotingsjaar 2021 is dat bijdragepercentage gelijk aan 30% van de RSZ-werkgeversbijdrage voor pensioenen. De huidige RSZ-werkgeversbijdrage is 8,86%. Dit resulteert in een bijdragepercentage van 2,658%. Vanaf 2022 wordt het bijdragepercentage lineair opgetrokken totdat het vanaf 2028 gelijk is aan 100% van de RSZ-werkgeversbijdrage voor pensioenen. De responsabiliseringsbijdragen worden jaarlijks ingehouden van de aan de betrokken entiteiten door de federale overheid te betalen dotaties.
- Via de herziene bijzondere financieringswet wordt voor ieder gewest een meerjarig traject voorzien, gekoppeld aan een bonus malus systeem, inzake de uitstoot van broeikasgassen in de sector van de gebouwen.

Gewesten, correcte financiering Brusselse instellingen

Op grond van de specifieke situatie van de Brusselse regio (pendelaars, aanwezigheid van internationale instellingen en ambtenaren, hoofdstedelijke functies) worden de Brusselse instellingen tegen 2015 geherfinancierd ad 454 miljoen euro. De herfinanciering die gerelateerd is aan de pendelbewegingen zal door het Vlaamse en Waalse Gewest worden gedragen.

Gemeenschappen, huidige bevoegdheden

- Van de BTW-Lambermontmiddelen in het aanvangsjaar wordt het effect afgezonderd van de koppeling van de basis BTW-dotatie aan de economische groei in de periode 2010-2015. Dit afgezonderde deel wordt aan de globale BTW-dotatie toegevoegd en ondergaat bijgevolg de evolutie en de verdeling van de globale BTW-dotatie. Het restant van de BTW-Lambermontmiddelen wordt aan de globale PB-dotatie toegevoegd.
- Vanaf het aanvangsjaar zal de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld geïncorporeerd worden in de globale BTW-dotatie en bijgevolg de evolutie en de verdeling van de globale BTW-dotatie ondergaan.
- De globale BTW-dotatie bestaat bijgevolg uit de som van de basis BTW-dotatie bedoeld in de oude bijzondere financieringswet, de afgezonderde Lambermontmiddelen en de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld. De bedoelde som wordt in het aanvangsjaar verhoogd met bijkomende middelen omwille van de overheveling van aangelegenheden inzake het FCUD, jeugdbescherming, het FIM, de startbanen, het EIF en de loopbaanonderbreking.
- Vanaf het jaar volgend op het aanvangsjaar zal de globale BTW-dotatie naast de bestaande jaarlijkse aanpassing aan de inflatie (CPI) en de evolutie van het aantal min 18-jarigen (DENAT), ook aangepast worden aan 91% van de economische groei (BBP). De globale BTW-dotatie wordt jaarlijks onder de Vlaamse en Franse Gemeenschap verdeeld in functie van de leerlingen. De switch in verdelingsmechanisme van de afgezonderde Lambermontmiddelen en de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld is nadelig voor de Vlaamse Gemeenschap.
- De globale PB-dotatie bestaat uit de basis PB-dotatie bedoeld in de oude bijzondere financieringswet en het restant van de BTW-Lambermontmiddelen. De overdracht van middelen wordt in het aanvangsjaar gereduceerd met 356,3 miljoen euro. In 2016 gebeurt een tweede vermindering met 356,3 miljoen euro. Beide verminderingen hebben een recurrent karakter en gelden als bijdrage van de deelstaten in de sanering van de overheidsfinanciën. De saneringsinspanning wordt buiten het overgangsmechanisme gehouden.
- Vanaf het jaar volgend op het aanvangsjaar zal de globale PB-dotatie aangepast worden aan de inflatie (CPI) en aan een percentage van de economische groei (BBP). De globale PB-dotatie wordt jaarlijks onder de Vlaamse en Franse Gemeenschap verdeeld in functie van de federaal gebleven PB. Het genoemde percentage houdt een bijdrage in van de gemeenschappen in de financiering van de vergrijzingskost.

Gemeenschappen, nieuwe bevoegdheden

- De herziene bijzondere financieringswet bepaalt dat aan de gemeenschappen middelen zullen worden overgedragen voor bijkomende bevoegdheden op het vlak van gezinsbijslag, ouderenzorg, gezondheidszorg, ziekenhuisinfrastructuur, justitiehuisen en interuniversitaire attractiepolen.
- De over te dragen middelen zullen de vorm van dotaties aannemen. Onderstaande tabel toont de karakteristieken van bedoelde dotaties. De dotaties voor ouderenzorg, gezondheidszorg en ziekenhuisinfrastructuur worden o.m. aangepast aan een percentage van de economische groei (BBP). Het genoemde percentage houdt een bijdrage in van de gemeenschappen in de financiering van de vergrijzingskost.

Gemeenschappen, overgangsmechanisme

Het doel en de werking van het overgangsmechanisme voor de gemeenschappen is analoog aan dat van de gewesten. Zie supra.

Gemeenschappen, responsabilisering voor pensioenen

Naar analogie met de gewesten zal ook voor de gemeenschappen een responsabiliseringsmechanisme voor pensioenen van kracht worden. Zie supra.